

Europos Sąjungos
Taryba

Tarpinstitucinės bylos:
2023/0337 (NLE)
2023/0338 (NLE)

Briuselis, 2023 m. gruodžio 8 d.
(OR. en)

13573/23
ADD 2

LIMITE

ACP 89
WTO 145
COAFR 328
RELEX 1106

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas: Europos Sąjungos ir Rytų Afrikos bendrijos narės Kenijos Respublikos
ekonominės partnerystės susitarimas

EPS VYSTYMOŠI MATRICA, 2015 M. RUGSĖJO 11 D.

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
Šiaurės koridorius Nr. 1 (Mombasa–Malaba–Katuna)	Mombasos uosto plėtra	Kenija	Burundis, Uganda, Ruanda ir Tanzanija	Užbaigtos galimybių studijos ir parengti detalieji planai; vykdomi 1 etapo darbai ir numatytas finansavimas 2 etapo darbams.	1 375,00			–	885,00	690,00	5 metai	Uosto infrastruktūros atnaujinimas, kad galėtų įplaukti didesni laivai ir būtų skatinama prekyba. Taip pat numatyta pastatyti 300 mln. USD vertės naują konteinerių terminalo prieplauką Nr. 23. Palaido biraus krovinio prieplauką (Nr. 11–14) pertvarkymas į konteinerių prieplauką; darbų vertė – 73 mln. USD. Kipevu naftos terminalo perkėlimas; darbų vertė – 152 mln. USD. Dongo Kundu laisvojo uosto plėtra; darbų vertė – 300 mln. USD. Jūrų laivybos kanalo dugno gilinimas; darbų vertė – 60 mln. USD.

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	Vojaus sausumos uostas	Kenija	Burundis, Uganda, Ruanda ir Tanzanija	Užbaigta galimybių studija.	104,00					81,12	4 metai	Sumažinti apkrovą Mombasos uoste ir regioninėje tranzito zonoje. Turimo sklypo plotas – 97 akrai.
	Konteinervežių centro plėtra.	Tanzanija / Zanzibaras	Kenija, Uganda	Jau užbaigtas projekto tyrimas.	212,00						5 metai	Perkrovimo lengvinimas ir geras susisiekimas RAB pakrantėje ir sausumos konteinerių uostuose.
	Kisumu uosto ir kitų Viktorijos ežero uostų plėtra.											
	Naujo transporto koridoriaus, jungiančio Lamu, Etiopiją ir Pietų Sudaną, vystymas.	Kenija	Kenija, Ruanda, Uganda, Tanzanija ir Burundis	Pradėta	22 000,00			30,00	21 170,00		5 metai	Lamu uosto, kelių tinklo, 3 tarptautinių oro uostų, naftos perdirbimo gamyklos, naftotiekio ir 3 kurortų plėtra, siekiant veiksmingo susisiekimo geležinkelių transportu tarp Lamu uosto ir Pietų Sudano bei Etiopijos.

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	Uosto baseino platinimas ir konteinerių terminalo Bužumbūros uoste statyba.	Burundis	Burundis, Tanzanija ir Ruanda	Užbaigtos galimybių studijos.	19,00	–	–	–	19,00	14,82		Pagal šį projektą įplaukoje į Bužumbūros uostą bus pastatytas molas ir atnaujintas naftos terminalas.
	Laivų statyklos statyba Bužumbūros uoste.	Burundis	Kenija, Tanzanija, Uganda, Ruanda	Galima susipažinti su rengiamomis galimybių studijomis (pagal uostų pagrindinį planą).	7,00	–	–	–	7,00	5,46		Krovimo įrangos tobulinimas, sandėlio statyba, dokų plėtra, naujo uosto direkcijos pastato statyba. Išlaidos bus nustatytos vėliau. Laivyno atnaujinimas, naujų laivų statyba, laivybos saugos didinimas.

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	Bukasos uosto ir susijusių laivų statyba, kad būtų užtikrintas susisiekimas su Mvanzos uostu Tanzanijoje.	Uganda	Uganda ir Tanzanija	Turi būti atlikta galimybių studija.	300,00	–	–	–	300,00	234,00	5 metai	Padės užtikrinti patogų susisiekimą su Tanzanija.
	Už dokų teritorijos esančių konteinerių sandėlių statyba Mombasoje ir Dar es Salame.	Ruanda	Ruanda, Burundis, Kenija, Uganda ir Tanzanija	Užbaigtos su Mombasa ir Dar es Salamu susijusios galimybių studijos. Vyksta galutinis žemės įsigijimo Mombasoje etapas, procesas Dar es Salame dar nepradėtas.	34,00	–	PB ir TMEA	–	34,00	26,52	7 metai	Šis Ruandos vyriausybės įgyvendinamas projektas yra integruotos logistikos infrastruktūros projekto, kuriuo siekiama pertvarkyti uostų ir sausumos logistikos grandinę, mažinti išlaidas ir tobulinti veiklą, dalis.

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	Naujo uosto Mvambani įlankoje Tangoje statyba ir Musomos geležinkelio linijos tiesimas.	Tanzanija	Tanzanija, Uganda	Galimybių studija užbaigta 2012 m. lapkričio mėn. 2015 m. sausio 27 d. nesėkmingai pasibaigus tarptautiniam viešųjų pirkimų konkursui „Design Build Finance“, projektą nuspręsta vykdyti dviem atskirais etapais: parengti detaliuosius planus ir vykdyti statybos darbus. Projektavimo technines užduotis tikimasi paskelbti 2015 m. rugpjūčio mėn.	500,00	–	–	–	500,00	390,00	3 metai	Geležinkelio projektas yra Tanga (Mvambanis)–Aruša–Musoma–Naujoji Kampala geležinkelio ir uosto projekto, pagal kurį taip pat numatyta statyti didelio pajėgumo naujus uostus Mvambanyje (Tangos regione), Musomoje ir Kampaloje, dalis. Šia linija Tangos vystymosi koridorius bus prijungtas prie tarptautinių prekybos kelių ir bus skatinama tarpvalstybinė prekyba su kaimyninėmis šalimis. Geležinkelio linija į rinkos centrus bus gabenami žemės ūkio ir medienos produktai, natrio karbonatas, fosfatai ir kitos mineralinės medžiagos. Projektas taip pat padės eksploatuoti didelius nikelio klodus, kurie aptikti Dutvos vietovėje, apie 100 km į rytus nuo Mvanzos, ir didelius natrio karbonato klodus prie Sodos ežero.

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	Naftotiekio tarp Kigalio ir Bužumbūros statyba.	Burundis	Ruanda ir Burundis	Nepradėta	–	–	–	–	–	–		Galimybių studijos ir statybos darbai dar nepradėti. Išlaidos bus nustatytos studijoje. Afrikos plėtros bankas pritarė 579 368 USD vertės finansinei paramai RAB.
	Lygiagretaus naftotiekio tarp Nairobio ir Eldoreto statyba, siekiant didinti siurbimo pajėgumus.	Kenija	Kenija, Uganda, Ruanda ir Burundis	Užbaigta galimybių studija.	194,74	–	–	–	194,74	151,90	5 metai	14 colių skersmens naftotiekio tarp Nairobio ir Eldoreto tiesimas.
	Naftotiekio Kenija–Uganda (KUPPE) plėtra.	Kenija	Kenija ir Uganda	Pradėti projektavimo darbai ir (arba) viešieji pirkimai.	144,94	–	–	–	144,94	113,05	5 metai	Naftotiekio Eldoretas–Malaba–Kampala statyba, siekiant užtikrinti saugų naftos produktų tiekimą Ugandai, taip pat 10 colių skersmens grįžtamojo naftotiekio tarp Kenijos ir Ugandos tiesimas.

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
Centrinis koridorius Nr. 2 (Dar es Salamas–Dodoma–Isaka–Mutukula–Masaka)	Kisaravės krovinių terminalo statyba.	Tanzanija	Tanzanija, Uganda, Ruanda ir Burundis	Tanzanijos uostų direkcija vykdo 1 760 akrų sklypo, kuriame būtų vystomas projektas, įsigijimo procedūrą. Sutartis dėl galimybių studijos atlikimo pasirašyta 2014 m. rugsėjo 17 d. Šiuo metu konsultantas atlieka studiją (tarpinis etapas), ji turėtų būti užbaigta iki 2015 m. rugsėjo mėn. pabaigos.	120,00	–	–	–	120,00	93,60	5 metai	Įgyvendinus projektą bus padidinti Dar es Salamo uosto pajėgumai priimti Tanzanijos ir kaimyninių šalių – Burundžio, Ruandos ir Ugandos – laivus.

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	Normaliosios vėžės geležinkelio linijos Dar es Salamas–Isaka–Kigalis / Keza–Gitega–Musongatis (1 670 km) tiesimas.	Tanzanija, Burundis ir Ruanda	Tanzanija, Burundis ir Ruanda	Užbaigta normaliosios vėžės geležinkelio linijos Dar es Salamas–Isakas–Kigalis / Keza–Gitega–Musongatis tiesimo galimybių studija, kuriai 2,80 mln. USD finansavimą skyrė Afrikos plėtros bankas. BNSF užbaigė geležinkelio linijos Dar es Salamas–Isakas atnaujinimo, kad ji būtų normaliosios vėžės, galimybių studiją, kuriai bendrą 0,9 mln. USD finansavimą skyrė BNSF ir USTDA. Išsami visos geležinkelio linijos Dar es Salamas–Isakas–Kigalis / Keza–Gitega–Musongatis inžinerinė studija, kuriai 8,9 mln. USD finansavimą skyrė Afrikos plėtros bankas, užbaigta 2014 m. lapkričio mėn. Projektą koordinavo Tanzanijos vadovaujamas Ruandoje veikiantis projekto sekretoriatas.	5 580,00	–	–	–	5 580,00	4 352,40	8 metai	

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
				Pasamdytas sandorio patarėjas (CPSC), kad priderintų projektą prie viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sąlygų ir padėtų per derybas dėl finansavimo. 2015 m. liepos mėn. paprašyta teikti susidomėjimo pareiškimus.								
	Kelio Mutukula–Kjaka–Bugenė–Kasulu asfaltavimas (277 km).	Tanzanija	Tanzanija, Burundis, Ruanda ir Uganda		124,00	–	–	–	124,00	96,72	5 metai	Finansavimą siekiama gauti tik 124 km ruožui.

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	Prieplaukų Nr. 13 ir 14 statyba Dar es Salamo uoste.	Tanzanija	Burundis, Ruanda ir Uganda	Pasamdytas sandorio patarėjas (CPSC), kad priderintų projektą prie viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sąlygų ir padėtų per derybas dėl finansavimo. 2015 m. liepos mėn. paprašyta teikti susidomėjimo pareiškimus.	400,00	–	–	–	400,00	312,00	3 metai	Statybos darbų ir įrangos viešųjų pirkimų išlaidų sąmata.
	Pietų Mvanzos, Kigomos ir Kasangos uostų atnaujinimo darbai.	Tanzanija	Tanzanija, Kenija, Uganda, Ruanda ir Burundis	2014 m. rugpjūčio mėn. konsultacinės įmonės „Royal Haskoning“ konsultantas pradėjo Mvanzos uosto modernizavimo galimybių studiją, ji bus užbaigta 2015 m. kovo mėn. Modernizavimo darbai bus pradėti užbaigus studijas.	400,00	–	–	–	400,00	312,00	5 metai	

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	<p>Kelio Mpanda–Uvinza–Kanianis atnaujinimas (252 km).</p> <p>Šis kelio ruožas yra Vakarų koridoriaus, t. y. Tunduma–Sumbavanga–Mpanda–Kigoma–Niakanazis, dalis (1 286 km). Vietovėse, per kurias eina šis koridorius, vykdoma ekonominė veikla: žemės ūkis, turizmas, kasyba, medienos gavyba, žuvininkystė ir auksakalystė.</p> <p>Tanzanijos pagrindinio Vakarų koridoriaus ruožas, atveriantis kelią į Vidurio ir Vakarų Tanzaniją ir sujungiantis su RAB ir Rytų ir Pietų Afrikos bendrosios rinkos regionais. Tai svarbi jungtis su TANZAM Tundumoje ir su centriniu koridoriumi Niakanazyje.</p>	Tanzanija	RAB, Pietų Afrikos vystymosi bendrija ir Rytų ir Pietų Afrikos bendroji rinka	<p>Rengiami iš viso 50 km ruožo Mpanda–Mišamas (Mpanda–Usimbilis ruožas (35 km)) darbų viešieji pirkimai; finansavimą teikia Tanzanijos vyriausybė.</p> <p>Trūkstamas ruožas, kuriam būtinas finansavimas, yra Usimbili–Mišamas–Uvinza–Kanianis (267 km). Tanzanijos vyriausybė užbaigė galimybių studiją ir parengė planus.</p>	203,46	0	0	0	1,46	202	5 metai	

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	Dar es Salamo pietinio aplinkkelio greitkelis (85,5 km), sujungiantis Dar es Salamo uostą su numatytu Kisaravės sausumos uostu ir Mlandiziu.	Tanzanija	Tanzanija, RAB, Rytų ir Pietų Afrikos bendroji rinka	Rengiama galimybių studija ir planai, kuriuos finansuoja Tanzanijos vyriausybė.	200	0	0	0	200	156,00	5 metai	Greitkelis padės sumažinti eismą centriniu transporto koridoriumi ir veiksmingiau reguliuoti eismo srautus į Dar es Salamo miestą ir iš jo.
	Kelio Handenis–Kiberašis–Singida asfaltavimas (460 km).	Tanzanija	Tanzanija, Ruanda ir Burundis	Rengiama galimybių studija ir planai, kuriuos finansuoja Tanzanijos vyriausybė.	460,00	–	–	–	460,00	358,80	5 metai	
	Dar es Salamo pietinio aplinkkelio greitkelis (85,5 km)	Tanzanija	Tanzanija, Burundis ir Ruanda	Rengiama galimybių studija ir planai, kuriuos finansuoja Tanzanijos vyriausybė.	200,00	–	–	–	200,00	156,00	5 metai	Greitkelis padės sumažinti eismą centriniu transporto koridoriumi ir veiksmingiau reguliuoti eismo srautus į Dar es Salamo miestą ir iš jo.
	Rumongės uosto statyba (galimybių studijos ir statybos darbai).	Burundis	Burundis ir Tanzanija	Nepradėta, parengtos galimybių studijos.	6,00	–	–	–	6,00	4,68	2011–2012 m. – 2014–2016 m.	

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	Kelio ruožo Kaionza–Rusumas atnaujinimas (92 km).	Ruanda	Ruanda ir Tanzanija	Ruandos vyriausybė telkia JICA ir Afrikos plėtros banko lėšas.	75,45	–	0,45	–	75,00	58,50	3 metai	JICA projekto vertinimą užbaigė 2015 m. liepos mėn.
	Kelio ruožo Musanzė–Kjanika (24 km) atnaujinimas.	Ruanda	Ruanda ir Uganda	Išsami studija pradėta 2015 m. kovo mėn. Ji turi būti užbaigta 2015 m. lapkričio mėn.	26,20	–	0,20	–	26,00	20,28	3 metai	Darbams skirto finansavimo kol kas nėra.
	Kelio ruožo Ngoma–Ramyras–Nianza (130 km dviem etapais) atnaujinimas. Jungtis su centriniu koridoriumi	Ruanda	Ruanda ir Tanzanija	Išsami studija užbaigta 2015 m. sausio mėn.	170,00	–	0,50	–	169,50	132,21	4 metai	Darbams skirto finansavimo kol kas nėra.
	Susisiekimui Tanganikos ežeru skirto kelto statyba.	Burundis	Burundis ir Tanzanija	Nepradėta	12,00	–	–	–	12,00	9,36	2012–2016 m.	Darbams skirto finansavimo kol kas nėra.
	Nacionalinio kelio Nr. 6 Mujinga–Koberas atnaujinimas.	Burundis	Burundis ir Tanzanija		104,00	–	–	–	104,00	81,12		

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	Nacionalinio kelio Nr. 12 Gitega–Karuzis–Mujinga–Tanzanija atnaujinimas ir prailginimas.	Burundis	Burundis ir Tanzanija	Parengtas detalusis planas.	89,60	–	–	–	89,60	69,89		
	Nacionalinio kelio Nr. 18 Niakararas–Mvaras–Gitega atnaujinimas.	Burundis	Burundis ir Tanzanija	Parengtas detalusis planas.	44,80	–	–	–	44,80	34,94		Kelio ruožo Mvaras–Gitega atnaujinimo darbams skirtos finansavimo kol kas nėra.
	Nacionalinio kelio Nr. 7 Bužumbūra–Niakararas atnaujinimas.	Burundis	Burundis ir Tanzanija	Parengtas detalusis planas.	60,00	–	–	–	60,00	46,80		
	Nacionalinio kelio Nr. 1 Bužumbūra–Kajanza–Aukštutinis Kanjaru atnaujinimas ir prailginimas.	Burundis	Burundis ir Ruanda	Parengtas detalusis planas.	138,00	–	–	–	138,00	107,64		
	Regioninio kelio Nr. 101 tiesimo darbai.	Burundis			49,20	–	–	–	49,20	38,38		

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	Nacionalinio kelio Nr. 6 iki Kajanzos prailginimas.	Burundis	Burundis ir Ruanda	Parengtas kelio ruožo Koberas–Mujinga detalusis planas.	156,00	–	–	–	156,00	121,68		
	Nacionalinio kelio Nr. 2 Bužumbūra–Gitega atnaujinimas.	Burundis	Burundis ir Tanzanija		52,00	–	–	–	52,00	40,56		
	Nacionalinių kelių Nr. 16 ir 17 Gitega–Burūris–Makamba (127 km) atnaujinimo ir tiesimo darbai.	Burundis	Burundis ir Tanzanija		145,20	–	–	–	145,20	113,26		
	Kelio ruožo Rujigis–Gisuru–Gahumas (Burundis–Tanzanija) (80 km) galimybių studija ir tiesimas.	Burundis	Burundis ir Tanzanija	Nepradėta	70,00	–	–	–	70,00	54,60		Išlaidos bus nustatytos studijoje.

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	Normaliosios vėžės geležinkelio linijos Dar es Salamas–Isaka–Kigalis / Keza–Gitega–Musongatis (1 670 km) tiesimas.	Tanzanija, Burundis ir Ruanda	Tanzanija, Burundis ir Ruanda	Užbaigta normaliosios vėžės geležinkelio linijos Dar es Salamas–Isakas–Kigalis / Keza–Gitega–Musongatis tiesimo galimybių studija, kuriai 2,80 mln. USD finansavimą skyrė Afrikos plėtros bankas. BNSF užbaigė geležinkelio linijos Dar es Salamas–Isakas atnaujinimo, kad ji būtų normaliosios vėžės, galimybių studiją, kuriai bendrą 0,9 mln. USD finansavimą skyrė BNSF ir USTDA. Išsami geležinkelio linijos Dar es Salamas–Isaka–Kigalis / Keza–Gitega–Musongatis inžinerinė studija, kuriai 8,9 mln. USD finansavimą skyrė Afrikos plėtros bankas, užbaigta 2013 m. vasario mėn. Projektą koordinavo Tanzanijos pirmininkaujamas Ruandoje veikiantis projekto sekretoriatas.	5 580,00	–	–	–	5 580,00	4 352,40	8 metai	

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
				<p>Vokietijos įmonė DBI ir JAV įmonė BNSF užbaigė galimybių studijas.</p> <p>Šiuo metu rengiama išsami inžinerinė studija, kurią finansuoja Afrikos plėtros bankas (8,9 mln. USD), kad projektas būtų priderintas prie viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sąlygų ir kad būtų atlikta išankstinė investicijų ir (arba) galimybių studija dėl prioritetinių veiksmų.</p> <p>Ataskaitos projektas turėtų būti parengtas 2012 m. gruodžio mėn., o galutinė ataskaita – 2013 m. vasario mėn.</p>								

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	Normaliosios vėžės geležinkelio linijos Mombasa–Kampala–Kigalis projektas	Ruanda	Ruanda, Uganda, Kenija ir Burundis	Ruožo Mombasa–Nairobi tiesimo darbai pradėti 2013 m. lapkričio mėn. Šio ruožo tiesimo darbus daugiausia finansuoja „Exim Bank of China“, o darbus atlieka „China Road and Bridge Corporation“ (CRBC);	13 800,00	–		6 500	7 300,00	5 694,00	2014–2019 m. (Institucinės sistemos kūrimo, finansavimo ir projektavimo darbai: 2 metai; statybos darbai: 3 metai)	

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
				<p>– Ruožo Nairobi–Malaba galimybių studiją atlieka „China Communications Construction Company“ (CCCC), ji turi būti užbaigta 2015 m. rugsėjo mėn.; preliminarus ruožo Malaba–Kampala inžinerinis planas užbaigtas 2014 m. rugpjūčio mėn. 2015 m. kovo mėn. Ugandos vyriausybė ir „China Harbour Engineering Company“ (CHEC) pasirašė susitarimą dėl šio ruožo, įskaitant šiaurinio kelio į Gulu ir Nimulę, tiesimo;</p>								

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
				<p>– Uganda ir Pietų Sudanas pradėjo bendrai įgyvendinti preliminarų kelio ruožo Tororas–Nimulė–Džuba inžinerinį planą.</p> <p>– Uganda ir Ruanda pradėjo bendrai įgyvendinti preliminarų kelio ruožo Kampala–Kigalis ir atšakų inžinerinį planą, kuris turi būti baigtas įgyvendinti 2015 m. spalio mėn.</p> <p>Visose trijose šalyse pradėtas finansų telkimo procesas.</p>								

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	Kelio ruožo Niangugė–Magu–Musoma (184,2 km) atnaujinimas.	Tanzanija	Tanzanija ir Kenija	Užbaigtas 85,5 km ruožo nuo Simiju / Maros sienos iki Musomos ruožo atnaujinimas. Trūksta finansavimo 80 km ruožui Niangugė–Simiju / Maros siena. ES lėšomis finansuota galimybių studija užbaigta 2008 m. birželio mėn., detalusis inžinerinis planas – 2009 m.	115,00	0,67	–	–	114,33	89,18	5 metai	Projektas turėtų būti finansuojamas 10-ojo EPF lėšomis (regioninė orientacinė programa).

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	Kelias Kidahvė–Kibondas–Niakanazis (310 km)	Tanzanija	Tanzanija, Burundis ir Ruanda	Tanzanijos vyriausybės lėšomis vykdomi 100 km kelio ruožo (50 km nuo Niakanazio iki Kasulu ir 50 km nuo Kidahvės iki Kasulu) asfaltavimo darbai. 250 km kelio ruožo tiesimo darbams finansavimas nenumatytas. Rengiami konsultavimo paslaugų, susijusių su kelio ruožo nuo Kasulu iki Niakanazio (210 km) galimybių studijos ir detaliojo plano, taip pat kelio ruožo nuo Kasulu iki Muginos (45 km) (Tanzanijos ir Burundžio pasienyje) galimybių studijos atnaujinimu, viešieji pirkimai, finansuojami pagal NEPAD–IPPF.	255,00	–	–	–	255,00	198,90	5 metai	

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	Kelio Malindis–Lunga Lunga–Bagamojas tiesimas (503 km).	5 %	Kenija ir Tanzanija	Užbaigtos galimybių studijos ir detalieji inžineriniai planai.	571,00				571,00	445,38	5 metai	Visas galimybių studijas ir detaliuosius inžinerinius planus finansavo Afrikos plėtros bankas. Prioritetas – sujungti su koridoriumi Nr. 1 ir LAPSET (Lamu uosto, pietryčių Sudano ir Etiopijos transporto koridorius).
	Geležinkelio linija Tanga–Mošis–Aruša–Musoma	Tanzanija	Tanzanija, Uganda ir Kenija	Rengiama galimybių studija (2 mlrd. TZS).	1 903,00	–	–		1 903,00	1 484,34	2012–2017 m.	Pagal projektą numatyta sustiprinti, atnaujinti ir nutiesti geležinkelio liniją nuo Tangos iki Musomos ir jos atšaką iki Mto va Mbu prie Sodos ežero. Geležinkelio linija bus užtikrintas susisiekimas tarp Ugandos ir Tangos uosto.
	110 km geležinkelio linijos Vojus–Taveta atnaujinimas.	Kenija	Kenija, Tanzanija	Užbaigta galimybių studija.	18,00							
	Karumės oro uosto Pemboje infrastruktūros atnaujinimas.	Tanzanija / Zanzibaras	Kenija, Tanzanija, Uganda	Užbaigta galimybių studija.	12,12							

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
Energijos gamyba (Energetika).	Rusizio IV hidroelektrinės (285 MW) studija ir statyba.	Ruanda	Ruanda ir Burundis	Užbaigta išankstinė galimybių studija. Turi būti atliktos galimybių studijos.	500,00	–	–	–	500,00	390,00		Su rangovais deramasi dėl Rusizio III jėgainės.
	Rusizio III jėgainės (145 MW) statyba.	Ruanda	Ruanda ir Burundis	Visos studijos jau užbaigtos. Vyksta derybos su privačiais rangovais.	405,00	2,82	–		402,18	313,70	2015–2019 m.	Bus parengta pagal privačiojo ir viešojo sektorių partnerystę.

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	Jungtinis suskystintų gamtinių dujų terminalas (100 MW)	Ruanda	Ruanda ir Kenija	Kenija paskelbė 700 MW galingumo jėgainės, įskaitant plaukiojančiąją suskystintų gamtinių dujų (SGD) saugyklą su išdujinimo įrenginiu, kuri būtų Mombasos apskrityje, statybos konkursą (turi būti konsultuojamasi su Ruanda). Ruandos vyriausybė per Infrastruktūros ministeriją parengė 1 000 MW galingumo jėgainės koncepcijos dokumentą ir su Kenija surengė diskusijas dėl tolesnių veiksmų.	900,00	–	–	–	900,00	702,00	Atsižvelgiant į projekto, visų pirma plaukiojančiosios SGD saugyklos su išdujinimo įrenginiu, sudėtingumą, statybos darbų trukmė yra 2–3 metai (išskyrus finansų telkimo ir viešųjų pirkimų procesus).	Išsamus visų projekto – uosto, jėgainės, energijos perdavimo tinklo – aspektų techninių galimybių vertinimas. Išsamus projekto finansinių galimybių vertinimas, pagrįstas SGD terminalo investicinėmis sąnaudomis ir paklausos bei kainų prognozėmis. Vertinimas siekiant nustatyti, ar šį projektą turėtų vykdyti (ir dalį lėšų skirti) kiekvienos šalies viešasis sektorius, ar privatusis sektorius, kiekvienai šaliai garantuojant mokėjimo, kurio reikalauja privatus operatorius, dalį.

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	Elektros perdavimo linijos (127 km, 220 kV) iš Ugandos į Keniją tiesimas, siekiant didinti energijos tiekimą Kenijos nacionaliniam tinklui jungiamąja linija Lesosas–Tororo.	Kenija	Uganda ir Kenija	Užbaigta galimybių studija, atliekami parengiamieji darbai, parengtas planas ir pasiūlymo dokumentai.	56,00	–	–	–	56,00	43,68	5 metai	Pagal šį regioninio pobūdžio projektą regione bus padidintas energijos tiekimas. Apskaičiuotas pajėgumas – 200 MW.
	Elektros perdavimo linijos (100 km, 400 kV) iš Tanzanijos į Keniją tiesimas, siekiant didinti energijos tiekimą Kenijos nacionaliniam tinklui dvigrande linija Isinija–Namanga.	Kenija	Kenija ir Tanzanija	Užbaigta galimybių studija. Atliekami parengiamieji darbai, parengtas planas ir pasiūlymo dokumentai.	55,00	–	–	–	55,00	42,90	5 metai	Apskaičiuotas pajėgumas – 1 300 MW.

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	Tanzanijos, Zambijos ir Kenijos energetikos tinklų jungties projektas. Elektros perdavimo linijos iš Zambijos į Tanzaniją ir Keniją 292 km (400 kV) ruožo Iringa–Mbėja, 670 km ruožo Iringa–Šinianga ir 414,4 km ruožo Singida–Aruša tiesimas.	Tanzanija	Tanzanija ir Kenija	Galimybių studijos užbaigtos (Mbėja–Iringa, Iringa–Šinianga ir Singida–Aruša); tiesiamas ruožas Iringa–Šinianga.	911,23	–	470,00	–	441,29	344,21	4 metai	Vystymosi partneriai – PB, JICA, EIB, EDF – pasirenkę finansuoti ruožo Iringa–Šinianga tiesimo darbus (470 mln. USD); kreditorių konsorciumas (PB ir Tarptautinė plėtros asociacija, Afrikos plėtros bankas, JICA ir Prancūzijos vystymosi agentūra) suinteresuotas finansuoti ruožo Singida–Aruša tiesimo darbus (242,09 mln. USD), ieškoma finansavimo ruožo Mbėja–Iringa (199,2 mln. USD) tiesimui.

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	Elektros perdavimo linijos: 1) Olvijas–Nimulė–Džuba (400 kV, 190 km) 2) Nkenda–Mpondvė–Benis (200 kV, 70 km) 3) Masaka–Mvanza (200 kV, 85 km)	Uganda	Uganda ir Tanzanija	Turi būti atlikta galimybių studija.	162,00	–	–	–	162,00	126,36	4 metai	
IRT IR TELEKOMUNIKACIJOS	Tarpvalstybinės jungtys (linija iki Rytų Afrikos povandeninio kabelio) (Galimybių studijos ir tiesimo darbai)	Ruanda	Kenija, Uganda, Ruanda, Burundis ir Tanzanija	Informacija atnaujinta 2014 m. rugsėjo mėn. Pasirašyta ilgalaikės nuomos sutartis dėl 2,4 Gbps spartos ryšio tiekimo Ruandai. Šios spartos nepakanka atsižvelgiant į Ruandos poreikius.	32,00	–	–	–	32,00	24,96	3 metai	RAB regione būtina kuo skubiau sukurti specialų visas 5 šalių sostines jungiantį nenaudojamų šviesolaidžio skaidulų tinklą ir taip sumažinti duomenų srauto išlaidas ir didinti duomenų srauto tarp šalių pajėgumą.

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	IRT parkų kūrimas Kenijoje ir Ruandoje (Ruandos technopolis).	Kenija	Kenija ir Ruanda	Įsigytas ir aptvertas 5 000 akrų sklypas, kuriame bus statomas IRT parkas; patvirtintas Konzos technologijų centro pagrindinis planas; paskirtos viešųjų pirkimų sutartys su pagrindiniu tiekėju („Master Delivery Partner I“), statybvietėje esančiam biurui tiekiamą energiją; vyksta Tvakės upės užtvankos statybos darbai; padaryta 10 grėžinių; vyksta pardavimo paviljono statybos darbai, 10 km spinduliu sukurta buferinė zona; tiesiamas privažiavimo kelias ir formuojamas sklypas.	11 765,00				11 765,00	9 176,70	12 metų	Surengta konferencija su tarptautiniais investuotojais; statybos darbų pradžios ceremonijoje dalyvavo 14 tarptautinių susijusių IRT bendrovių, pvz., IBM, „Microsoft“, „Google“, „Safaricom“, taip pat vietos bankai; vyriausybė ketina projektą įgyvendinti pasitelkdama viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę.

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
		Kenija ir Ruanda	RAB	Informacija atnaujinta 2014 m. rugsėjo mėn. Užbaigtas 61,3 ha ploto Technologijų parko pagrindinis planas, verslo planas ir aukšto lygio architektūrinis planas. Kiti etapai: 1. Detaliųjų architektūrinių planų rengimas. 2. Technologijų parko fizinės infrastruktūros plėtojimas. 3. Regioninio kompetencijų centro statybos darbai turėtų prasidėti iki šių metų pabaigos (ir trukti 22 mėnesius).	230,00	–	–	–	230,00	179,40	2014–2019 m.	Dėl didelių Ruandos vyriausybei tenkančių Technologijų parko išlaidų buvome priversti rinktis laipsnišką strategiją, kuriai įgyvendinti prireiks daugiau kaip 10 metų. Jeigu pavyktų gauti lėšų, Technologijų parkas galėtų pradėti veikti dvigubai greičiau (numatyta įgyvendinimo tvarkaraščiuose).

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	Regioninės viešųjų elektroninių ryšių duomenų srautų mainų sistemos kūrimas.	Ruanda	Ruanda, Burundis, Kenija, Uganda ir Tanzanija	Preliminarus (pradinis) etapas	15,00	–	–	–	15,00	11,70	2013–2015 m.	NAUJA. Bus sukurta didelio poveikio infrastruktūra ir teikiamos paslaugos, padėsiančios įveikti regiono priklausomybę nuo tarptautinių operatorių, kontroliuojančių regioninius duomenų srautus regione.
	Regioninio švietimo ir mokslinių tyrimų tinklo projektas (REduNet)	Ruanda	Ruanda ir Tanzanija	Ruandoje ir Tanzanijoje pradėtas bandomasis projektas.	20,00	–	–	–	20,00	15,60	2013–2015 m.	Regione moksliniai tyrimai ir plėtra vykdomi vangiai, trūksta institucinių pajėgumų inovacijoms skatinti. Projektas padės sukurti specialų ekonomiškai efektyvų ir našų duomenų tinklą, kuriuo mokslinių tyrimų sektorius bus sujungtas su aukštojo mokslo įstaigomis, kad būtų išplėstas naudotojų ratas ir būtų galima naudotis pasauliniais mokslinių tyrimų ir švietimo ištekliais per „Ubuntunet“ (Pietų ir Rytų Afrikos tinklą) ir internetu.
	Kombinuotų trašų gamyklos statyba.	Kenija	Ruanda, Burundis, Kenija, Uganda ir Tanzanija	Atliekama galimybių studija.	3,20						5 metai	Galimybių gauti kokybiškų trašų už prieinamą kainą didinimas.

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
PAJĖGUMŲ STIPRINIMAS IR INSTITUCINĖ SISTEMA	<p>Su sanitarijos ir fitosanitarijos klausimais susijusių pajėgumų stiprinimas ir technologijų perdavimo skatinimas RAB valstybėse partnerėse, kad būtų laikomasi tarptautinių standartų.</p> <p>Lėšos bus naudojamos pareigūnų, atsakingų už standartų laikymąsi ir kokybės užtikrinimą, mokymui, dalyvavimui Maisto kodekso, Pasaulinės gyvūnų sveikatos organizacijos ir Tarptautinės augalų apsaugos konvencijos (trijų giminingų organizacijų) veikloje; taip pat regioninių ir tarptautinių sanitarijos ir fitosanitarijos standartų įgyvendinimui, įskaitant akredituotų laboratorijų kūrimą ir neužkrėstų zonų nustatymą.</p>	RAB	RAB	Užbaigta preliminari studija.	60,25	–	0,25	–	60,00	46,80	5 metai	Maisto ir žemės ūkio organizacijos biologinio saugumo projektas, įgyvendinamas pagal JT bendrą programą skyrus 247 256 USD įnašą.

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	Pagalbinių kelių žvejybos reikmėms tiesimas aplink Viktorijos ežerą.	Kenija	Kenija, Uganda ir Tanzanija	Vykdomas	7,10	–	–	–	7,10	5,54	3 metai	
	Standartų ir kokybės inspekcijų pasienio kontrolės postuose (Namangoje, Siraryje, Holilyje ir Tundumoje) steigimas.	Tanzanija	Tanzanija ir Kenija	Vykdoma	13,00	–	–	–	13,00	10,14	4 metai	Šis projektas padės panaikinti neteisėtą žvejybą arba pastebimai sumažinti neteisėtos žvejybos mastą, skatinti biologinę įvairovę, didinti sugaunamų žuvų kiekį ir tiekimą, taip valdžios sektoriui užtikrinant didesnes pajamas iš žvejybos veiklos.
Su Viktorijos ežeru susiję projektai	Port Belio uosto atnaujinimas ir plėtra, keltai į Kisumu ir Mvaną.	Uganda	Uganda, Tanzanija ir Kenija	Dar turi būti atlikta galimybių studija.	157,89	–	–	–	157,89	123,15	4 metai	Bus patikslintos kitų paramos teikėjų skiriamos sumos. Afrikos plėtros bankas išreiškė susidomėjimą.

	Projekto pakomponentis	Vieta	Geografinė aprėptis	Dabartinė padėtis	Bendros numatomos išlaidos (mln. USD)	ES	Kiti paramos teikėjai	RAB valstybės partnerės	Finansuotinas skirtumas (mln. USD)	Atitinkama suma eurais (1 USD = 0,78 EUR)	Įgyvendinimo laikotarpis	Pastabos
	Žuvininkystės produktų rinkodaros infrastruktūros plėtojimas.	Kenija	Kenija, Ruanda, Uganda, Tanzanija ir Burundis	Vykdoma	46,60						5 metai	Didinti eksportą; mažinti nuostolius po sužvejavimo; didinti sugaunamų ir užauginamų žuvų kieki.
	Kova su neteisėta ir nereglamentuojama žvegyba.	Kenija	Kenija, Ruanda, Uganda, Tanzanija ir Burundis	Vykdoma	46,60						5 metai	Stebėjimo, kontrolės ir priežiūros sistemų tobulinimas.
	Vandens kelių transporto Viktorijos ežere tobulinimas.	Uganda	Uganda, Tanzanija ir Kenija	Atliekama galimybių studija.	100,00	–	–	–	100,00	78,00	5 metai	Pagal projektą numatyti naujų navigacijos priemonių, pakeisiančių nusidėvėjusias priemones, viešieji pirkimai.
ŽEMĖS ŪKIS IR GYVULININKYSTĖ	Neužkrėstų zonų nustatymas.	Kenija	Kenija, Ruanda, Uganda, Tanzanija ir Burundis		4,10						5 metai	Lengvinti gyvūninių produktų patekimą į vietas, regiono ir užsienio rinkas laikantis tarptautinių standartų.
				Iš viso	71 520,68	3,49	471,40	6 531,46	62 777,77	32 221,32		

VYSTYMOŠI LYGINAMIEJI STANDARTAI, SIEKINIAI IR RODIKLIAI

Bendradarbiavimo sritis	Tikslai	Pradinė padėtis (2013 m.)	Siekiniai			Veiklos rezultatų rodikliai
			Trumpalaikiai (3 metai)	Vidutinės trukmės (5 metai)	Ilgalaikiai (2033 m.)	
1. INFRASTRUKTŪRA						
1.1. Energetika	Sudaryti geresnes sąlygas RAB valstybėms partnerėms naudoti moderniais, patikimais ir diversifikuotais atsinaujinančiais energijos ištekliais konkurencingomis kainomis, kad būtų skatinama regioninė ir tarpregioninė prekyba.	Dabartinė (hidroelektrinių, cukranendrių išspaudų, šiluminių, geoterminių ir gamtinių dujų) jėgainių įrengtoji galia yra apie 3 597 MW, nors numatyta galia yra 18 744 MW 2030 m. ir 21 173 MW 2033 m. Nėra visos RAB valstybės partnerės jungiančio regioninio tinklo.	Energijos gamyba padidinta 1 613 MW (40 proc. bendro numatyto gamybos masto). Dviejų aukštosios įtampos jungiamųjų linijų statyba ir veikimas RAB regione.	Energijos gamyba padidinta 3 225 MW (40 proc. bendro numatyto gamybos masto). Keturių aukštosios įtampos jungiamųjų linijų statyba ir veikimas RAB regione. Pastatytos infrastruktūros pajėgumų didinimas. Bent 75 proc. padidintos privačiojo sektoriaus prisijungimo galimybės. Iki 95 proc. padidintas energijos tiekimo patikimumas.	Energijos gamyba padidinta 6 773 MW (40 proc. bendro numatyto gamybos masto: 21 173 MW). Visų RAB valstybių partnerių nacionalinių energijos tinklų sujungimas. Iki 100 proc. padidintos privačiojo sektoriaus prisijungimo galimybės. Iki 99 proc. padidintas energijos tiekimo patikimumas.	Pagaminamo elektros kiekio (MW) pokytis (proc.). Elektros energijos sąnaudų mažinimas. Priklausomybės nuo energijos, gaunamos iš iškastinio kuro, mažinimas. Naujų tarpvalstybinių energetikos tinklų jungčių skaičius. Visiškai veikiantis regioninis tinklas. Naujos jungtys privačiam sektoriui (proc.). Didesnis energijos tiekimo patikimumas (proc.).

Bendradarbiavimo sritis	Tiksiai	Pradinė padėtis (2013 m.)	Siekiniai			Veiklos rezultatų rodikliai
			Trumpalaikiai (3 metai)	Vidutinės trukmės (5 metai)	Ilgalaikiai (2033 m.)	
		Nesuderinta ir (arba) investuotojams nepatraukli energetikos politika, teisinė ir reguliavimo sistemos.	Suderinta ir investuotojams patraukli energetikos politika, teisinė ir reguliavimo sistemos. Didesni už energetiką atsakingų įstaigų instituciniai, techniniai ir administraciniai pajėgumai.	Užmegzti partnerystės ryšiai ir sukurtos bendros įmonės. Didesnės investicijos mokslinių tyrimų ir plėtros srityje. Sustiprintas energijos tiekimas ir patikimumas.	Išplėtoti partnerystės ryšiai ir bendros įmonės. Sukurtos ir perduotos technologijos. Stabilus energijos tiekimas.	Suderintų teisinių ir reguliavimo politikos priemonių skaičius. Naujų patikimų investicijų (įskaitant viešojo ir privatačiojo sektorių partnerystės susitarimus) skaičius. Išgytos naujos technologijos. Didesni nacionaliniai ir regioniniai energetikos valdymo pajėgumai. Patikimesnis energijos tiekimas.
1.2. Transportas	Gerinti susisiekimą šalyje ir regione, siekiant lengvinti regioninės ekonominės integracijos stiprinimą ir gerinti asmenų ir prekių judėjimą.	Regioninį tinklą sudaro: apie 178 737 km kelių, iš kurių apie 22 347 km yra grįsti ir 156 390 km yra negrįsti (2011 m. duomenys);	Įvairiarūšio transporto infrastruktūros sistemų kūrimas ir tobulinimas: 4 proc. (600 km) mažiau Rytų Afrikos kelių tinklo negrįstų kelių (žvyrkelių);	Įvairiarūšio transporto infrastruktūros sistemų kūrimas ir tobulinimas: 15 proc. (2 220 km) mažiau Rytų Afrikos kelių tinklo negrįstų kelių (žvyrkelių);	Įvairiarūšio transporto infrastruktūros sistemų kūrimas ir tobulinimas: 22 proc. (3 240 km) mažiau Rytų Afrikos kelių tinklo negrįstų kelių (žvyrkelių).	Didesnė regiono ir tarpregioninė prekyba (proc.). Mažesnės transporto išlaidos. Didesni regiono ir tarpregioninio eismo srautai (sausumos, oro, vandenų keliais ir geležinkeliais) (proc.). Trumpesni pristatymo terminai. Nutiestų trūkstančių regioninių kelių kilometrai, tobulinami ir prižiūrimi regioniniai koridoriai.

Bendradarbiavimo sritis	Tiksmai	Pradinė padėtis (2013 m.)	Siekiniai			Veiklos rezultatų rodikliai
			Trumpalaikiai (3 metai)	Vidutinės trukmės (5 metai)	Ilgalaikiai (2033 m.)	
		<p>Regionė nėra normaliosios vėžės geležinkelio linijos. RAB regiono geležinkelio tinklą sudaro apie 8 100 km vieno metro pločio vėžės geležinkelis, iš kurio naudojama apie 6 000 km.</p> <p>5 pagrindiniai jūrų uostai ir keli vidaus vandenų uostai.</p> <p>11 tarptautinių oro uostų.</p>	<p>2 naujos normaliosios vėžės geležinkelio jungtys.</p> <p>3 prioritetinių uostų statyba, plėtra ir (arba) atnaujinimas.</p> <p>3 prioritetinių oro uostų statyba, plėtra ir (arba) atnaujinimas.</p> <p>Išplėta regioninė transporto politika ir reguliavimo sistemos.</p> <p>Didesni už transportą atsakingų įstaigų instituciniai, techniniai ir administraciniai pajėgumai.</p>	<p>3 naujos normaliosios vėžės geležinkelio jungtys ir 2 veikiančios jungtys.</p> <p>4 prioritetinių uostų statyba, plėtra ir (arba) atnaujinimas.</p> <p>3 prioritetinių oro uostų statyba, plėtra ir (arba) atnaujinimas.</p> <p>Išplėti ekonominės veiklos vykdytojų partnerystės ryšiai ir bendros įmonės.</p>	<p>4 naujos normaliosios vėžės geležinkelio jungtys ir 5 veikiančios jungtys.</p> <p>5 prioritetinių uostų statyba, plėtra ir (arba) atnaujinimas.</p> <p>5 prioritetinių oro uostų statyba, plėtra ir (arba) atnaujinimas.</p> <p>Saugesnis ir patikimesnis transporto sektorius.</p> <p>Lengvesnis asmenų judėjimas ir tinkamiau valdomi transporto priemonių srautai (įskaitant prekių srautus).</p>	<p>Pastatytų, išplėstų ir (arba) atnaujintų oro uostų skaičius.</p> <p>Pastatytų, išplėstų ir (arba) atnaujintų oro uostų skaičius.</p> <p>Naujų patikimų investicijų (įskaitant viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės susitarimus) skaičius.</p>

Bendradarbiavimo sritis	Tikslai	Pradinė padėtis (2013 m.)	Siekiniai			Veiklos rezultatų rodikliai
			Trumpalaikiai (3 metai)	Vidutinės trukmės (5 metai)	Ilgalaikiai (2033 m.)	
1.3. Informacinės ir ryšių technologijos (IRT)	Plėtoti ir atnaujinti IRT infrastruktūrą, kad būtų skatinama regioninė ir tarpregioninė prekyba ir paslaugų teikimas.	Visos RAB valstybės partnerės yra prisijungusios prie šviesolaidinio tinklo. Tačiau IRT brangiai kainuoja ir tik apie 13 proc. gyventojų turi prieigą prie interneto ir apie 50 proc. naudojami mobiliaisiais telefonais.	<p>Išplėta vienisa tarpvalstybinė IRT infrastruktūra.</p> <p>20 proc. gyventojų užtikrinta prieiga prie interneto, apie 60 proc. – galimybė naudotis mobiliaisiais telefonais.</p> <p>Žmogiškųjų išteklių pajėgumų didinimas, paslaugų standartų ir institucinių struktūrų gerinimas.</p> <p>Sukurtos ir suderintos IRT teisinės ir reguliavimo sistemos.</p>	<p>80 proc. verslo bendruomenės prisijungusi prie didelės spartos jungčių.</p> <p>40 proc. gyventojų užtikrinta prieiga prie interneto, apie 75 proc. – galimybė naudotis mobiliaisiais telefonais.</p> <p>Išplėtoti ekonominės veiklos vykdytojų partnerystės ryšiai ir bendros įmonės.</p> <p>Technologijų kūrimas, perdavimas ir prietaika, moksliniai tyrimai ir plėtra, inovacijos.</p>	<p>Saugūs sandoriai ir paslaugos (pvz., e. paslaugos, e. prekyba, e. valdžia, e. sveikata).</p> <p>60 proc. mažesni prieigos prie interneto tarifai.</p> <p>60 proc. gyventojų užtikrinta prieiga prie interneto, apie 90 proc. – galimybė naudotis mobiliaisiais telefonais.</p>	<p>Vientisos tarpvalstybinės IRT infrastruktūros objektų skaičius.</p> <p>Didesnis dažnių juostos plotis (proc.).</p> <p>Mažesnės prieigos prie interneto išlaidos (proc.).</p> <p>Didesnis internetinių verslo sandorių skaičius (proc.).</p> <p>Didesnis telefonijos, mobiliojo ryšio ir interneto naudotojų skaičius (proc.).</p> <p>Naujų patikimų investicijų (įskaitant viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės susitarimus) skaičius.</p> <p>Didesnis IRT specialistų skaičius (proc.).</p>

Bendradarbiavimo sritis	Tikslai	Pradinė padėtis (2013 m.)	Siekiniai			Veiklos rezultatų rodikliai
			Trumpalaikiai (3 metai)	Vidutinės trukmės (5 metai)	Ilgalaikiai (2033 m.)	
2. ŽEMĖS ŪKIS IR GYVULININKYSTĖ						
	<p>Tobulinti gamybą ir didinti našumą.</p> <p>Tobulinti ir plėtoti žemės ūkio pramonę (didinti pridėtinę vertę).</p>	<p>Didinti pagrindinių kultūrų (kavos, arbatos, cukranendrių) gamybą (dabartinė gamybos apimtis – 10,95 mln. tonų) ir našumą šiame sektoriuje.</p> <p>Didesnė gyvulininkystės (galvijų, avių, ožkų, kiaulių ir naminių paukščių) produktų gamyba (šiuo metu atitinkamai 56,6 mln., 32,3 mln., 61,9 mln., 7,9 mln. ir 143 mln.) ir našumas.</p> <p>Šiuo metu pridėtinės vertės produktų eksportas sudaro mažiau kaip 10 proc.</p>	<p>15 proc. didesnė augalininkystės ir gyvulininkystės produktų gamyba ir našumas.</p> <p>Didesnė gyvulininkystės produktų gamyba (galvijų – 10 proc., avių – 25 proc., ožkų – 4 proc., kiaulių – 20 proc., naminių paukščių – 10 proc.) ir našumas.</p> <p>Bent 20 proc. didesnis pridėtinės vertės produktų eksportas.</p>	<p>25 proc. didesnė augalininkystės ir gyvulininkystės produktų gamyba ir našumas.</p> <p>Didesnė gyvulininkystės produktų gamyba (galvijų – 15 proc., avių – 30 proc., ožkų – 10 proc., kiaulių – 25 proc., naminių paukščių – 15 proc.) ir našumas.</p> <p>Bent 50 proc. didesnis pridėtinės vertės produktų eksportas.</p>	<p>30 proc. didesnė augalininkystės ir gyvulininkystės produktų gamyba ir našumas.</p> <p>Didesnė gyvulininkystės produktų gamyba (galvijų – 20 proc., avių – 35 proc., ožkų – 15 proc., kiaulių – 30 proc., naminių paukščių – 20 proc.) ir našumas.</p> <p>Bent 75 proc. didesnis pridėtinės vertės produktų eksportas.</p>	<p>Didesnis aprūpinimo maistu saugumas regione.</p> <p>Didesnė žemės ūkio produktų eksporto apimtis.</p> <p>Didesnė žemės ūkio produktų gamyba regione (proc.).</p> <p>Pašalintos netarifinės kliūtys RAB.</p> <p>Didesnis aprūpinimo maistu saugumas regione.</p> <p>Didesnė gyvulininkystės produktų gamyba regione (proc.).</p> <p>Didesnė gyvulininkystės produktų eksporto apimtis.</p> <p>Didesnė pirminių produktų, kuriais prekiaujama, pridėtinė vertė, tenkanti bendram eksportui (proc.).</p> <p>Sukurtų šiuolaikiškų ir konkurencingų žemės ūkio pramonės sektoriaus subjektų skaičius.</p>

Bendradarbiavimo sritis	Tiksmai	Pradinė padėtis (2013 m.)	Siekiniai			Veiklos rezultatų rodikliai
			Trumpalaikiai (3 metai)	Vidutinės trukmės (5 metai)	Ilgalaikiai (2033 m.)	
	<p>Didinti prekybą žemės ūkio produktais ir gerinti jų patekimą į rinką.</p> <p>Tobulinti ir plėtoti žemės ūkio infrastruktūrą.</p>	<p>Šiuo metu visoje regione rinkoje regioninės prekybos dažniausiai prekiaujamais produktais dalis sudaro apie 10 proc.</p> <p>Nepakankama rinkos infrastruktūra.</p>	<p>Iki 30 proc. didesnė regioninės prekybos dalis.</p> <p>30 proc. didesnė finansų rinka, kad būtų remiamos draudimo ir finansavimo sistemos žemės ūkio sektoriuje.</p> <p>Sukurta ir koordinuojama regioninė rinkodaros informacinė sistema.</p> <p>Naujų rinkos infrastruktūros objektų statyba ir 20 proc. rinkos infrastruktūros objektų atnaujinimas.</p>	<p>Iki 50 proc. didesnė regioninės prekybos dalis.</p> <p>50 proc. didesnė finansų rinka, kad būtų remiamos draudimo ir finansavimo sistemos žemės ūkio sektoriuje.</p> <p>Iki 20 proc. didesnė rinkodaros informacinės sistemos aprėptis.</p> <p>40 proc. rinkos infrastruktūros objektų atnaujinimas.</p>	<p>Iki 80 proc. didesnė regioninės prekybos dalis.</p> <p>80 proc. didesnė finansų rinka, kad būtų remiamos draudimo ir finansavimo sistemos žemės ūkio sektoriuje.</p> <p>Iki 100 proc. didesnė rinkodaros informacinės sistemos aprėptis.</p> <p>Investicijos mokslinių tyrimų ir plėtros srityje.</p> <p>100 proc. rinkos infrastruktūros objektų atnaujinimas.</p>	<p>Didesnė žemės ūkio produktų eksporto dalis, tenkanti BVP (proc.).</p> <p>Įsteigtų finansų įstaigų ir įdiegtų draudimo sistemų skaičius.</p> <p>Apdraustų investicijų žemės ūkio sektoriuje skaičius.</p> <p>Veikianti regioninė žemės ūkio rinkodaros ir informacinė sistema.</p> <p>Žemės ūkio srities standartų RAB derinimas.</p> <p>Kokybės užtikrinimas, klasifikavimas ir sertifikavimas.</p> <p>Pastatytų ir atnaujintų žemės ūkio produktų prekyviečių skaičius.</p> <p>Sukurta ir atnaujinta rinkos infrastruktūra.</p> <p>Didesnė RAB regioninės prekybos apimtis ir vertė naudojantis pastatyta infrastruktūra (proc.).</p>

Bendradarbiavimo sritis	Tiksmai	Pradinė padėtis (2013 m.)	Siekiniai			Veiklos rezultatų rodikliai
			Trumpalaikiai (3 metai)	Vidutinės trukmės (5 metai)	Ilgalaikiai (2033 m.)	
3. ŽUVININKYSTĖ						
	<p>Skatinti ir plėtoti regioninę ir tarptautinę prekybą žuvimi ir žuvies produktais.</p> <p>Plėtoti, atnaujinti ir modernizuoti žuvininkystės ir akvakultūros infrastruktūrą.</p>	<p>Žuvininkystės sektorius yra nepakankamai išplėtotas. BVP tenkanti žuvininkystės sektoriaus pridėtinė vertė yra 1,3 proc.</p> <p>Netinkama šiuolaikinė žuvininkystės infrastruktūra.</p>	<p>Iki 4 proc. didesnė BVP tenkanti žuvininkystės sektoriaus pridėtinė vertė. 30 proc. didesnė prekybos žuvimi ir žuvininkystės produktais apimtis.</p> <p>Esamos žuvininkystės, žuvų tvarkymo ir perdirbimo infrastruktūros atnaujinimas ir modernizavimas.</p>	<p>Iki 6 proc. didesnė BVP tenkanti žuvininkystės sektoriaus pridėtinė vertė. 60 proc. didesnė prekybos žuvimi ir žuvininkystės produktais apimtis.</p> <p>Sukurta ir įrengta nauja šiuolaikinė žuvininkystės infrastruktūra:</p> <p>3 žvejybos uostai 15 naujų laivų statyklų 200 žuvų iškrovimo vietų 30 naujų žuvų turgų 15 žuvų perdirbimo pramonės subjektų ir 300 šaldymo grandinės įrenginių 40 proc. didesnė žvejybos vidaus vandens telkiniuose ir tolimosios žvejybos apimtis.</p>	<p>Iki 13 proc. didesnė BVP tenkanti žuvininkystės sektoriaus pridėtinė vertė. 85 proc. didesnė prekybos žuvimi ir žuvininkystės produktais apimtis.</p> <p>60 proc. didesnė žvejybos vidaus vandens telkiniuose ir tolimosios žvejybos apimtis.</p> <p>5 nauji žvejybos uostai 25 naujos laivų statyklos 400 žuvų iškrovimo vietų 60 naujų žuvų turgų 40 žuvų perdirbimo pramonės subjektų 500 šaldymo grandinės įrenginių</p>	<p>Didesnė BVP tenkanti žuvininkystės sektoriaus pridėtinės vertės dalis (proc.).</p> <p>Didesnė žuvies ir žuvininkystės produktų gamyba ir pardavimas (proc.).</p> <p>Didesnis žuvies platinimo centrų skaičius.</p> <p>Didesnis saugių rinkų skaičius.</p> <p>Atnaujintų ir modernizuotų esamos žuvų tvarkymo ir perdirbimo infrastruktūros objektų skaičius.</p> <p>Naujų žvejybos uostų skaičius.</p> <p>Naujų žuvų iškrovimo vietų skaičius.</p> <p>Didesnis vidaus vandens telkinių ir tolimosios žvejybos leidimų skaičius.</p> <p>Didesnis šaldymo grandinės įrenginių skaičius.</p> <p>Didesnė pridėtinės vertės žuvų ir žuvininkystės produktų apimtis ir įvairovė.</p> <p>Įsigytų šiuolaikinių žvejybos laivų skaičius.</p>

Bendradarbiavimo sritis	Tikslai	Pradinė padėtis (2013 m.)	Siekiniai			Veiklos rezultatų rodikliai
			Trumpalaikiai (3 metai)	Vidutinės trukmės (5 metai)	Ilgalaikiai (2033 m.)	
	Užtikrinti veiksmingą žuvininkystės išteklių valdymą, apsaugą ir išsaugojimą.	<p>Netinkama šiuolaikinė akvakultūros infrastruktūra.</p> <p>Ribota informacija apie žuvų išteklių potencialą ir žuvininkystę.</p>	<p>Atnaujinti ir modernizuoti esamus akvakultūros ūkius, veisylas ir neršimo centrus, kad akvakultūros produktų gamyba padidėtų 10 proc.</p> <p>Tinkamų akvakultūros technologijų diegimas.</p> <p>Išplėtos politikos, teisinės ir reguliavimo sistemos informacijos apie žuvininkystę keitimosi srityje.</p> <p>Nustatytas žuvų išteklių potencialas pakrančių vandenyse ir pagrindiniuose ežeruose.</p>	<p>Modernizuoti akvakultūros ūkius, veisylas ir neršimo centrus, kad akvakultūros produktų gamyba padidėtų 20 proc.</p> <p>Duomenų rinkimo, tvarkymo ir sklaidos įrangos įsigijimas.</p> <p>Nustatytas žuvų išteklių potencialas teritoriniuose ir išskirtinės ekonominės zonos vandenyse.</p>	<p>Žuvininkystės produkcijai tenkančią akvakultūros produkcijos dalį padidinti 30 proc.</p> <p>Patikimos, funkcionalios ir išsamios žuvininkystės duomenų bazės ir informacijos tvarkymo sistemos kūrimas.</p> <p>Nustatytas žuvų išteklių potencialas jūrų ir vidaus vandens telkiniuose.</p>	<p>Naujų akvakultūros ūkių skaičius.</p> <p>Naujų pastatytų veisyklų ir neršimo centrų skaičius.</p> <p>Atnaujintų ir modernizuotų esamų akvakultūros ūkių, veisyklų ir neršimo centrų skaičius.</p> <p>Įdiegtos ir išplėtos tinkamos akvakultūros technologijos.</p> <p>Įdiegta funkcionali žuvininkystės informacijos sistema.</p> <p>Sukurta ir veikianti žuvininkystės duomenų bazė.</p> <p>Įsigytos įrangos skaičius ir rūšis. Parengtų ir išplatintų leidinių skaičius.</p> <p>Vandens telkinių, kurių žuvų išteklių potencialas žinomas, skaičius.</p>

Bendradarbiavimo sritis	Tikslai	Pradinė padėtis (2013 m.)	Siekiniai			Veiklos rezultatų rodikliai
			Trumpalaikiai (3 metai)	Vidutinės trukmės (5 metai)	Ilgalaikiai (2033 m.)	
		Informacijos apie neteisėtą žvejybą ir prekybą prieinamumas.	Stebėsenos, kontrolės ir priežiūros sistemų regione diegimas.	Regioninių stebėsenos, kontrolės ir priežiūros sistemų veikimo užtikrinimas.	Svarbiausių buveinių ir vandens biologinės įvairovės apsauga ir išsaugojimas.	Mažesnė neteisėtos žvejybos ir prekybos veikla (proc.). Pagerintų svarbiausių buveinių skaičius. Išsaugotų nykstančių žuvų ir žuvų, kurioms gresia išnykimo pavojus, skaičius ir rūšis. Įsigytos stebėsenos, kontrolės ir priežiūros įrangos skaičius ir rūšis. Pagerinta vandens biologinė įvairovė.
4. VANDENS IŠTEKLIŲ VALDYMAS						
4.1. Vandens ištekliai	Užtikrinti darnų regiono vandens išteklių naudojimą ir valdymą. Išplėtoti vandentiekio infrastruktūrą drėkinimo ir kitais gamybos tikslais. Skatinti regioninį bendradarbiavimą darnaus tarpvalstybinių vandens išteklių naudojimo srityje.	RAB žemės ūkio gamybos sektoriuje naudojama mažai vandens. RAB regione vandentiekio infrastruktūra drėkinimo tikslais prastai išvystyta. Vykdomas RAB regioninis bendradarbiavimas bendrų vandens išteklių naudojimo srityje.	Sukurtos politikos, teisinė ir reguliavimo sistemos. Parengtos vandentiekio infrastruktūros galimybių studijos, projektai ir viešieji pirkimai. Politikos, teisinės ir reguliavimo sistemų peržiūra.	Sustiprinti pajėgumai ir sukurta institucinė sistema. Pastatytos ir veikiančios bent 5 vandentiekio sistemos. Stipresni institucinės sistemos pajėgumai.	Darnesnis vandens išteklių naudojimas ir valdymas. Pastatytos ir veikiančios bent 10 vandentiekio sistemų. Įgyvendinamos politikos priemonės.	Sukurtos politikos, teisinės, reguliavimo ir institucinės sistemos. Atliktų galimybių studijų skaičius. Pastatytų ir veikiančių vandentiekio įrenginių skaičius. Veikianti politikos, teisinė, reguliavimo ir institucinė sistemos.

Bendradarbiavimo sritis	Tikslai	Pradinė padėtis (2013 m.)	Siekiniai			Veiklos rezultatų rodikliai
			Trumpalaikiai (3 metai)	Vidutinės trukmės (5 metai)	Ilgalaikiai (2033 m.)	
5. PRIVAČIOJO SEKTORIAUS PLĖTRA						
	Skatinti privačiojo sektoriaus plėtrą, investicijas, gamybos pajėgumus ir konkurencingumą.	<p>RAB privačiojo sektoriaus plėtros strategija</p> <p>RAB investicijų kodekso modelis</p> <p>Regioninė konkurencijos politika</p>	<p>Institucinės, politikos, teisinės ir reguliavimo sistemų reformos.</p> <p>Stipresni pajėgumai siekiant institucinės paramos privačiojo sektoriaus plėtrai ir investicijų skatinimui.</p> <p>Partnerystės ryšių, bendrų įmonių, subrangos, užsakomųjų darbų ir tarpusavio ryšių kūrimo ir stiprinimo sistema.</p>	<p>Didesnis labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių, įtrauktų į įprastą verslo veiklą, skaičius (proc.).</p> <p>Naujų pramonės sektorių kūrimas ir veikiančių pertvarkymas.</p> <p>Didesnės RAB privačiojo sektoriaus galimybės naudotis EB finansų įstaigų, pvz., EIB, IPC ir CTA, ištekliais.</p>	<p>Didesnis RAB įmonių, eksportuojančių RAB pagamintus produktus į ES rinką, skaičius (proc.).</p> <p>Didesni tiesioginių užsienio investicijų srautai.</p> <p>Didesnė eksporto apimtis ir pajamos.</p>	<p>Taikomas RAB investicijų kodeksas.</p> <p>Aktyvesnis investicijų skatinimas ir įmonių plėtra.</p> <p>Didesni tiekimo pajėgumai, konkurencingumas, veiklos įvairinimas ir pridėtinė vertė.</p> <p>Viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės politika ir reguliavimo sistema.</p> <p>Didesnės TUI (proc.) ir daugiau užmegztų partnerystės ryšių (proc.).</p>

Bendradarbiavimo sritis	Tiksmai	Pradinė padėtis (2013 m.)	Siekiniai			Veiklos rezultatų rodikliai
			Trumpalaikiai (3 metai)	Vidutinės trukmės (5 metai)	Ilgalaikiai (2033 m.)	
			<p>Sukurtos tinkamos administracinės struktūros, įskaitant veikiančias vieno langelio principu, investicijoms remti.</p> <p>Sukurtos RAB viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sistemos.</p>	Galimybės gauti paskolų palankiomis sąlygomis su mažesnėmis palūkanų normomis.		<p>Didesnės metinės pajamos iš eksporto (proc.).</p> <p>Didesnės ES finansų įstaigų teikiamos investicijos ir verslo finansavimas (proc.).</p> <p>Sukurti specialūs privačiam sektoriui skirti fondai investiciniams projektams finansuoti.</p> <p>Didesnės ES investicijos RAB (proc.).</p> <p>Didesnis įmonių pajėgumų naudojimas (proc.).</p> <p>Didesnis RAB eksportas į ES rinką (proc.).</p>
6. PATEKIMO Į RINKĄ KLAUSIMAI						
6.1. Sanitarijos ir fitosanitarijos klausimai, techninės prekybos kliūtys	Stiprinti pajėgumus prekybos susitarimų reikalavimų atitikčiai užtikrinti.	Sudarytas RAB SFS protokolas.	<p>RAB SFS protokolo ir priemonių taikymas visose RAB valstybėse partnerėse.</p> <p>Sukurtos žemės ūkio produktų nustatymo, registravimo ir atsekamumo sistemos.</p> <p>Iki 30 proc. didesnė RAB regioninės prekybos dalis.</p>	<p>RAB SFS protokolo taikymas.</p> <p>Iki 50 proc. didesnė RAB regioninės prekybos dalis.</p>	<p>SFS kompetencijos centrų maisto saugos, gyvūnų ir augalų sveikatos srityje steigimas.</p> <p>Iki 80 proc. didesnė RAB regioninės prekybos dalis.</p>	<p>Didesnė gyvūnų, augalų ir maisto sauga taikant veiksmingas perspėjimo sistemas (proc.).</p> <p>Didesnė RAB regioninės prekybos dalis (proc.).</p>

Bendradarbiavimo sritis	Tiksmai	Pradinė padėtis (2013 m.)	Siekiniai			Veiklos rezultatų rodikliai
			Trumpalaikiai (3 metai)	Vidutinės trukmės (5 metai)	Ilgalaikiai (2033 m.)	
		1 500 iš 2 500 RAB taikomų standartų suderinti su tarptautiniais standartais.	<p>1 000 suderintų standartų.</p> <p>RAB dalyvavimas standartų nustatymo įstaigų veikloje.</p> <p>RAB techninių reglamentų sistemos kūrimas.</p> <p>Per 2 metus nuo EPS įgyvendinimo įsteigti jungtiniai techninių prekybos kliūčių stebėsenos komitetai.</p> <p>Pajėgumų stiprinimas TPK ir SFS materialios ir nematerialios infrastruktūros srityje: atsekamumas, patikrinimai, akreditacija, rizikos analizė, standartai ir sertifikavimas.</p> <p>RAB techninių reglamentų derinimas ir pranešimas apie juos.</p> <p>Keitimasis informacija.</p>	<p>Tarptautinių standartų priėmimas.</p> <p>Sistemų ir produktų sertifikavimas.</p> <p>Technologijų perdavimas.</p>	Akredituotos atitikties vertinimo institucijos.	<p>Sumažintų techninių kliūčių skaičius.</p> <p>Tarpusavio pripažinimo bandymai ir sertifikatai.</p> <p>Geresnė informacijos sklaida RAB portale.</p>

Bendradarbiavimo sritis	Tikslai	Pradinė padėtis (2013 m.)	Siekiniai			Veiklos rezultatų rodikliai
			Trumpalaikiai (3 metai)	Vidutinės trukmės (5 metai)	Ilgalaikiai (2033 m.)	
6.2. Muitinės reikalai ir prekybos lengvinimas	Derinti ir įgyvendinti muitinės veiklos taisyklės ir procedūras.	<p>Priimtas RAB Muitinių valdymo aktas.</p> <p>Visos RAB valstybės partnerės yra Pasaulio muitinių organizacijos narės.</p>	<p>Pajėgumų stiprinimas muitinės nematerialiosios infrastruktūros, sistemų ir procesų srityje.</p> <p>Laivų aptarnavimo terminai sutrumpinti nuo 11–14 dienų 2011 m. iki 6 dienų 2017 m.</p> <p>Vidutinė pakrautų importuojamų prekių konteinerių prastovos trukmė sutrumpinta iki 4 dienų.</p>	<p>Suderintos muitinės procedūros ir procesai.</p> <p>Sukurti vieno langelio principu veikiantys pasienio kontrolės punktai.</p> <p>Laivų aptarnavimo laikotarpis sutrumpintas iki 3 dienų.</p> <p>Vidutinė pakrautų importuojamų prekių konteinerių prastovos trukmė sutrumpinta iki 2 dienų.</p>	<p>Laivų sulaikymo pasienio kontrolės punktuose trukmė sutrumpinta iki 1 dienos.</p> <p>Vidutinė pakrautų importuojamų prekių konteinerių prastovos trukmė sutrumpinta iki 1 dienos.</p>	<p>Didesnis per valandą pakraunamų ir iškraunamų konteinerių skaičius.</p> <p>Trumpesnis laivų aptarnavimo laikotarpis.</p> <p>Visiškai suderintos ir įgyvendintos muitinės veiklos taisyklės ir procedūros.</p>

Bendradarbiavimo sritis	Tiksiai	Pradinė padėtis (2013 m.)	Siekiniai			Veiklos rezultatų rodikliai
			Trumpalaikiai (3 metai)	Vidutinės trukmės (5 metai)	Ilgalaikiai (2033 m.)	
7. PRISITAIKYMO PRIE EPS IŠLAIDOS						
7.1. Prisitaikymo prie EPS priemonės	Spręsti aktualius ir galimus prisitaikymo prie EPS uždavinius, galinčius kilti įgyvendinant EPS.	Neįsteigtas prisitaikymo prie EPS fondas.	Įsteigtas prisitaikymo prie EPS fondas, kurio lėšomis pereinamuju laikotarpiu dėl muitų tarifų naikinimo arba didelio sumažinimo kompensuojamos galimos valdžios sektoriaus prarandamos pajamos.	Galimų valdžios sektoriaus prarandamų pajamų vertinimo tyrimas. Prarastų pajamų, dėl kurių susitarta, kompensavimas. Grynosioms maisto importuotojoms skirto kompensavimo vertinimas. Atliktas iš eksporto gaunamų prarastų pajamų RAB vertinimas.	Didesni pajėgumai makroekonominio stabilumo srityje.	Iš prisitaikymo fondo skiriama suma valdžios sektoriaus prarastoms pajamoms kompensuoti. Makroekonominių rodiklių reikalavimų, susijusių su 7 proc. BVP augimu, tvariu biudžeto deficitu ir infliacija, laikymasis.
7.2. Išteklių telkimas	Bendrai ir individualiai sutelkti išteklius, kad būtų finansuojama regioninė integracija ir EPS vystymo strategijos.	EPF, ES valstybių narių, kitų vystymosi partnerių, privačiojo sektoriaus ir RAB valstybių partnerių įnašai.	Įsteigtas EPS fondas. Bendrai ir individualiai telkiamos lėšos. Atliekamos galimybių studijos.	Finansuojami ir įgyvendinami RAB EPS vystymosi projektai (nurodyti EPS vystymosi matricoje).	Sukurta su prekyba susijusi infrastruktūra.	RAB valstybių partnerių, ES, kitų vystymosi partnerių ir privačiojo sektoriaus skirtų finansinių išteklių suma. Panaudotų išteklių suma. Įgyvendintų projektų ir programų skaičius.

IIIa ir IIIb prieduose vartojamų santrumpų lentelė.

Santrumpa	
PB	Pasaulio bankas
TMEA	Ne pelno organizacija „TradeMark East Africa“
RV	Ruandos vyriausybė
ToR	Techninė užduotis
APB	Afrikos plėtros bankas („Banque Africaine de Développement“)
APB	Afrikos plėtros bankas
BNSF	„BNSF Railway“ (anksčiau „Burlington Northern and Santa Fe Railway“)
USTDA	JAV prekybos ir vystymosi agentūra
CPSC	„Canadian Pacific Consulting Services“
SP	Susidomėjimo pareiškimas
Tz	Tanzanija
TV	Tanzanijos vyriausybė
JICA	Japonijos tarptautinė bendradarbiavimo agentūra
NEPAD–IPPF	Naujosios Afrikos vystymosi partnerystės Infrastruktūros projektų rengimo priemonė
IPC	Įmonių plėtojimo centras
CTA	Bendradarbiavimo žemės ūkio ir kaimo srityse techninis centras
NFIC	Grynosios maisto importuotojos
TPA	Tanzanijos uostų direkcija
HLI	Aukštojo mokslo įstaigos

BENDRA DEKLARACIJA
DĖL ŠALIŲ,
KURIOS SU EUROPOS SĄJUNGA YRA SUDARIUSIOS MUITŲ SĄJUNGĄ

ES primena valstybių, su ES sudariusių muitų sąjungą, pareigą suderinti savo prekybos režimą su ES prekybos režimu ir kai kurių iš šių valstybių pareigą sudaryti lengvatinius susitarimus su šalimis, sudariusiomis lengvatinius susitarimus su ES.

Šiomis aplinkybėmis Šalys pažymi, kad siekiant sudaryti dvišalį susitarimą, kuriuo pagal GATT XXIV straipsnį sukuriama laisvosios prekybos erdvė, RAB valstybė (-s) partnerė (-s) pradeda derybas su valstybėmis, kurios:

- a) yra sudariusios muitų sąjungą su ES ir
- b) kurių produktams netaikomos muitų tarifų nuolaidos pagal šį Susitarimą.

RAB valstybė (-s) partnerė (-s) susitaria ateityje surengti tokias derybas.

PREKYBA IR DARNUS VYSTYMASIS

1 STRAIPSNIS

Aplinkybės ir tikslai

1. Šalys primena Darbotvarkę 21 ir 1992 m. birželio 3–14 d. Rio de Žaneire vykusioje Jungtinių Tautų (JT) konferencijoje dėl aplinkos ir vystymosi priimtą Rio deklaraciją dėl aplinkos ir plėtros, 2002 m. rugpjūčio 26 d.–rugsėjo 4 d. Johanesburge vykusio pasaulinio aukščiausiojo lygio susitikimo darnaus vystymosi klausimais Johanesburgo įgyvendinimo planą, 2008 m. birželio 10 d. Ženevoje Tarptautinės darbo konferencijos 97-ojoje sesijoje priimtą TDO deklaraciją dėl socialinio teisingumo siekiant sąžiningos globalizacijos (toliau – TDO deklaracija dėl socialinio teisingumo siekiant sąžiningos globalizacijos), 2012 m. JT konferencijos darnaus vystymosi klausimais baigiamąjį dokumentą „Ateitis, kurios norime“, patvirtintą 2012 m. liepos 27 d. priimta JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija 66/288, baigiamąjį dokumentą „Keiskime mūsų pasaulį. Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m. ir 17 darnaus vystymosi tikslai“ (toliau – Darbotvarkė iki 2030 m.), patvirtintą 2015 m. rugsėjo 25 d. priimta JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija 70/1, ir 2019 m. birželio 21 d. Ženevoje Tarptautinės darbo konferencijos 108-ojoje sesijoje priimtą TDO šimtmečio deklaraciją dėl darbo ateities.
2. Šalys pripažįsta, kad darnus vystymasis apima ekonominę plėtrą, socialinį vystymąsi ir aplinkos apsaugą, o kiekvienas iš šių trijų elementų yra priklausomas vienas nuo kito ir papildo vienas kitą, ir patvirtina savo įsipareigojimą skatinti tarptautinės prekybos ir investicijų plėtrą tokiu būdu, kuriuo padedama siekti darnaus vystymosi tikslo.

3. Šalys pripažįsta, kad reikia skubiai spręsti klimato kaitos problemą, kaip nurodyta Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC) specialiojoje ataskaitoje dėl visuotinio atšilimo 1,5 °C, ir taip prisidėti prie darnaus vystymosi ekonominių, socialinių ir aplinkos tikslų.
4. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, šio priedo tikslas – labiau integruoti darnų vystymąsi, ypač jo darbo¹ ir aplinkos aspektus, į Šalių prekybos ir investicijų santykius, be kita ko, stiprinant dialogą ir bendradarbiavimą.

2 STRAIPSNIS

Teisė reglamentuoti ir apsaugos lygiai

1. Šalys pripažįsta kiekvienos Šalies teisę savo nuožiūra formuoti savo darnaus vystymosi politiką ir prioritetus, nustatyti vidaus aplinkos ir darbuotojų apsaugos lygius ir priimti arba keisti susijusią teisę ir politiką. Tokie lygiai, teisė ir politika atitinka kiekvienos Šalies įsipareigojimą laikytis šiame priede nurodytų tarptautiniu mastu pripažintų standartų ir susitarimų.
2. Kiekviena Šalis siekia užtikrinti, kad jos atitinkamoje teisėje ir politikoje būtų numatyta ir skatinama aukšto lygio aplinkos ir darbuotojų apsauga, ir siekia kelti šį lygį, gerinti teisę ir politiką.

¹ Šio priedo tikslais terminas „darbas“ reiškia TDO strateginius tikslus pagal deramo darbo darbotvarkę, išdėstytą TDO deklaracijoje dėl socialinio teisingumo siekiant sąžiningos globalizacijos.

3. Siekdama skatinti prekybą ar investicijas, Šalis nesilpnina ar nemažina savo aplinkos ar darbo teise užtikrinamo apsaugos lygio.
4. Siekdama skatinti prekybą ar investicijas, Šalis neatsisako savo aplinkos ar darbo teisės arba kitaip nuo jos nenukrypsta, taip pat nesiūlo jos atsisakyti arba kitaip nuo jos nukrypti.
5. Siekdama skatinti prekybą ar investicijas, Šalis nuosekliais ar pasikartojančiais veiksmais ar neveikimu neturi liautis veiksmingai užtikrinti, kad būtų laikomasi jos aplinkos ar darbo teisės.
6. Šalys pripažįsta viena kitos vystymosi politiką ir prioritetus, susijusius su Šalių prekybos ir investicijų tikslais pagal PPO steigimo sutarties specialiojo ir diferencinio režimo nuostatas ir atitinkančius kiekvienos Šalies įsipareigojimus pagal šį priedą laikytis tarptautiniu mastu pripažintų standartų ir susitarimų.

3 STRAIPSNIS

Daugiašaliai darbo standartai ir susitarimai

1. Šalys patvirtina savo įsipareigojimą skatinti tarptautinės prekybos plėtrą taip, kad visiems būtų užtikrinamas deramas darbas, kaip nurodyta TDO deklaracijoje dėl socialinio teisingumo siekiant sąžiningos globalizacijos.

2. Vadovaudamasi TDO konstitucija, priimta 1919 m. birželio 28 d. pasirašytos Versalio sutarties XIII dalimi, ir 1998 m. birželio 18 d. Ženevoje Tarptautinės darbo konferencijos 86-ojoje sesijoje priimta TDO deklaracija dėl pagrindinių principų ir teisių darbe bei jos įgyvendinimo mechanizmu (toliau – TDO deklaracija dėl pagrindinių principų ir teisių darbe) su pakeitimais, padarytais 2022 m. jos 110-ojoje sesijoje, kiekviena Šalis gerbia, skatina ir įgyvendina principus, susijusius su pagrindinėmis teisėmis darbe, kaip apibrėžta pagrindinėse TDO konvencijose, būtent:
- a) asociacijų laisvę ir veiksmingą teisės į kolektyvines derybas pripažinimą;
 - b) visų formų priverstinio ar privalomojo darbo panaikinimą¹;
 - c) veiksmingą vaikų darbo panaikinimą;
 - d) diskriminacijos darbo ir profesinės veiklos srityje panaikinimą ir
 - e) saugią ir sveiką darbo aplinką.
3. Kiekviena Šalis toliau nuosekliai stengiasi ratifikuoti pagrindines TDO konvencijas, jei ji dar nėra to padariusi.
4. Šalys periodiškai keičiasi informacija apie savo atitinkamą padėtį ir pažangą ratifikuojant TDO konvencijas ar protokolus, kuriuos TDO laiko aktualiais.

¹ Šiomis aplinkybėmis Šalys patvirtina, kad svarbu ratifikuoti Konvencijos dėl priverstinio ar privalomojo darbo 2014 m. protokolą, priimtą 2014 m. birželio 11 d. Ženevoje TDO bendrosios konferencijos 103-iojoje TDK sesijoje.

5. Kiekviena Šalis veiksmingai įgyvendina atitinkamas TDO konvencijas, kurias RAB valstybė partnerė (-ės) ir ES valstybės narės yra ratifikavusios.
6. Primindamos TDO deklaraciją dėl socialinio teisingumo siekiant sąžiningos globalizacijos, Šalys pažymi, kad pagrindinių darbo principų ir teisių darbe pažeidimas negali būti laikomas priežastimi ar kitaip naudojamas teisėtam santykiniam pranašumui įgyti ir kad darbo standartai neturėtų būti naudojami prekybai proteguoti.
7. Kiekviena Šalis, taikydama savo teisę ir praktiką, skatina laikytis TDO deramo darbo darbotvarkės, kuri išdėstyta TDO deklaracijoje dėl socialinio teisingumo siekiant sąžiningos globalizacijos, visų pirma dėl:
 - a) visiems deramų darbo sąlygų, susijusių su, *inter alia*, darbo užmokesčiu ir darbo pajamomis, darbo laiku, socialinės apsaugos stiprinimu, kitomis darbo sąlygomis ir socialine apsauga;
 - b) darbuotojų ir darbdavių, taip pat atitinkamų jų organizacijų socialinio dialogo darbo klausimais, taip pat dialogo tokiais klausimais su atitinkamomis vyriausybėmis institucijomis.
8. Laikydamosi savo įsipareigojimų TDO, kiekviena Šalis:
 - a) priima ir įgyvendina priemones ir politiką dėl darbo sąlygų ir darbuotojų sveikatos bei saugos, įskaitant kompensacijas profesinės traumos ar ligos atveju;

- b) užtikrina, kad toliau veiktų veiksminga darbo inspekcijos sistema.
9. Šalys bendromis pastangomis siekia stiprinti bendradarbiavimą su prekyba susijusiais darbo rinkos politikos ir priemonių aspektais atitinkamai dvišaliu ir regioniniu lygmenimis ir tarptautiniuose forumuose, įskaitant TDO. Toks bendradarbiavimas gali apimti, *inter alia*:
- a) pagrindinių, prioritetinių ir kitų aktualių TDO konvencijų įgyvendinimą;
- b) deramo darbo klausimus, įskaitant prekybos sąsajas su visišku ir našiu užimtumu, darbo rinkos koregavimą, pagrindinius darbo standartus, deramą darbą pasaulinėse tiekimo grandinėse, socialinę apsaugą ir socialinę įtrauktį, socialinį dialogą ir lyčių lygybę;
- c) darbo teisės ir standartų poveikį prekybai ir investicijoms, taip pat prekybos ir investicijų teisės poveikį darbo sričiai.
10. Nustatydamos bendradarbiavimo sritis ir bendradarbiaudamos, Šalys tinkamai atsižvelgia į atitinkamai darbuotojų, darbdavių ir pilietinės visuomenės organizacijų pareikštas nuomones.

4 STRAIPSNIS

Prekyba ir lyčių lygybė

1. Šalys pripažįsta, kad įtrauki prekybos politika padeda didinti moterų ekonominį įgalėjimą ir lyčių lygybę, laikantis Darbotvarkės iki 2030 m. 5-ojo darnaus vystymosi tikslo ir 2017 m. gruodžio mėn. Buenos Airėse vykusioje PPO ministrų konferencijoje priimtos Bendros deklaracijos dėl prekybos ir moterų ekonominio įgalėjimo tikslų. Šalys pripažįsta svarbų moterų indėlį į ekonomikos augimą joms dalyvaujant ekonominėje veikloje, įskaitant tarptautinę prekybą. Šalys įsipareigoja įgyvendinti šio Susitarimo nuostatas taip, kad būtų skatinama ir stiprinama lyčių lygybė.
2. Laikydamosi savo tarptautinių įsipareigojimų Šalys siekia stiprinti tarpusavio prekybos santykius ir bendradarbiavimą taip, kad moterims ir vyrams būtų veiksmingai sudarytos lygios galimybės ir užtikrintas vienodas požiūris į juos, kad jie galėtų pasinaudoti šio Susitarimo nuostatomis, be kita ko, užimtumo ir profesinės veiklos srityje.
3. Kiekviena Šalis veiksmingai įgyvendina savo pareigas pagal tarptautinius susitarimus, susijusius su lyčių lygybe ir moterų teisėmis, kurių šalis ji yra, įskaitant 1979 m. gruodžio 18 d. JT Generalinės Asamblėjos priimtą Konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims, visų pirma atkreipdama dėmesį į jos nuostatas, susijusias su moterų diskriminacijos ekonominiame gyvenime ir užimtumo srityje panaikinimu. Šiuo atžvilgiu Šalys pakartoja savo atitinkamus įsipareigojimus pagal šio priedo 3 straipsnį, įskaitant įsipareigojimus dėl veiksmingo TDO konvencijų, susijusių su lyčių lygybe ir diskriminacijos užimtumo bei profesinėje srityje panaikinimu, įgyvendinimo.

4. Kiekviena Šalis siekia užtikrinti, kad atitinkamoje jos teisėje ir politikoje būtų numatytos ir skatinamos vyrų ir moterų lygios teisės, požiūris į juos ir galimybes. Kiekviena Šalis stengiasi tobulinti tokią teisę ir politiką nedarant poveikio kiekvienos Šalies teisei pačiai nustatyti moterų ir vyrų lygių galimybių aprėptį ir apsaugos lygius. Tokia teisė ir politika atitinka kiekvienos Šalies įsipareigojimus laikytis šiame straipsnyje nurodytų tarptautiniu mastu pripažintų standartų ir susitarimų.
5. Šalys pakartoja savo įsipareigojimus pagal šio priedo 2 straipsnį dėl savo atitinkamos teisės, kuria siekiama užtikrinti lyčių lygybę ar moterų ir vyrų lygias galimybes.
6. Šalys bendromis pastangomis siekia stiprinti bendradarbiavimą su prekyba susijusiais lyčių lygybės politikos ir priemonių aspektais, įskaitant veiklą, kuria siekiama gerinti moterų, įskaitant darbuotojas, verslininkes ir amatininkes, gebėjimus ir sąlygas naudotis šio Susitarimo teikiamomis galimybėmis ir privalumais, atitinkamai dvišaliu lygmeniu ar kituose forumuose. Toks bendradarbiavimas gali apimti, *inter alia*, keitimąsi informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su pagal lytį suskirstytų duomenų rinkimu ir prekybos politikos analize atsižvelgiant į lyties aspektą.
7. Šalys susitaria, kad svarbu pasitelkiant savo vidaus procedūras stebėti ir vertinti šio Susitarimo įgyvendinimo poveikį lyčių lygybei ir moterų lygioms galimybėms, susijusioms su prekyba.

5 STRAIPSNIS

Daugiašalis aplinkos valdymas ir susitarimai

1. Šalys pripažįsta tarptautinio aplinkos valdymo svarbą, visų pirma JT aplinkos programos (UNEP) JT aplinkos asamblėjos (UNEA) vaidmenį, taip pat daugiašalių aplinkos susitarimų (DAS) vaidmenį tarptautinei bendruomenei reaguojant į pasaulinius ar regioninius aplinkos srities iššūkius, ir pabrėžia, kad reikia didinti prekybos ir aplinkos politikos, taisyklių ir priemonių tarpusavio papildomumą.
2. Atsižvelgdama į 1 dalį, kiekviena Šalis veiksmingai įgyvendina jos ratifikuotus DAS, protokolus ir jų pakeitimus.
3. Šalys periodiškai keičiasi informacija apie savo atitinkamą padėtį, susijusią su DAS, įskaitant jų protokolus ir pakeitimus, ratifikavimu.
4. Šalys patvirtina, kad kiekviena iš jų turi teisę nustatyti arba palikti galioti priemones, kuriomis siekiama DAS, kurių šalis ji yra, tikslų. Šalys primena, kad priemonės, kurios nustatytos arba kurių vykdymas užtikrintas siekiant įgyvendinti šiuos DAS, gali būti pagrįstos pagal šio Susitarimo VIII dalį.

5. Šalys bendromis pastangomis siekia stiprinti bendradarbiavimą su prekyba susijusiais aplinkos politikos ir priemonių aspektais atitinkamai dvišaliu ir regioniniu lygmenimis ir tarptautiniuose forumuose, įskaitant JT aukšto lygio politinį forumą darnaus vystymosi klausimais, UNEP, UNEA, DAS ir PPO. Toks bendradarbiavimas gali apimti, *inter alia*:
- a) politiką ir priemones, kuriomis skatinamas prekybos ir aplinkos tarpusavio papildomumas, be kita ko:
 - dalijantis informacija apie politiką ir praktiką ir remiant iniciatyvas skatinti perėjimą prie žiedinės ekonomikos;
 - remiant tvarios gamybos ir vartojimo, žaliojo augimo ir taršos mažinimo iniciatyvas;
 - keičiantis informacija apie politiką ir praktiką ir remiant bendrąsias pozicijas pagal DAS;
 - b) iniciatyvas, kuriomis skatinama prekyba aplinkosaugos prekėmis ir paslaugomis ir investicijos į jas, be kita ko, šalinant susijusias tarifines ir netarifines kliūtis;
 - c) aplinkos teisės ir standartų poveikį prekybai ir investicijoms arba prekybos ir investicijų teisės poveikį aplinkai;
 - d) kitus su prekyba susijusius DAS, įskaitant jų protokolus, pakeitimus ir įgyvendinimą, aspektus.

6. Šalys tinkamai apsvarstys atitinkamai su jų bendradarbiavimo veiklos nustatymu ir vykdymu susijusias visuomenės ir suinteresuotųjų subjektų nuomones ar indėlių ir atitinkamai tokius suinteresuotuosius subjektus gali labiau įtraukti į tą veiklą.

6 STRAIPSNIS

Prekyba ir klimato kaita

1. Šalys pripažįsta, kad svarbu imtis skubių kovos su klimato kaita ir jos poveikiu veiksmų, ir prekybos vaidmens svarbą siekiant šio tikslo, vadovaujantis 1992 m. gegužės 9 d. Niujorke priimta JT bendrąja klimato kaitos konvencija (UNFCCC), 2015 m. gruodžio 12 d. Paryžiuje priimtu Paryžiaus susitarimu pagal UNFCCC ir kitais DAS bei daugiašaliais klimato kaitos srities dokumentais.
2. Atsižvelgdama į 1 dalį, kiekviena Šalis veiksmingai įgyvendina UNFCCC ir Paryžiaus susitarimą.
3. Įsipareigojimas veiksmingai įgyvendinti Paryžiaus susitarimą pagal 2 dalį apima pareigą susilaikyti nuo bet kokių veiksmų ar neveikimo, kurie iš esmės kenkia Paryžiaus susitarimo dalykui ir tikslui.
4. Jei pažeidžiama pareiga pagal 3 dalį, Šalis gali imtis tinkamų su šiuo Susitarimu susijusių priemonių. Tinkamų priemonių imamasi Kotonu susitarimo 96 straipsniu ar atitinkamomis tą susitarimą pakeisiančio susitarimo nuostatomis nustatyta tvarka, kaip numatyta šio Susitarimo 136 straipsnio 3 dalyje.

5. Atsižvelgdama į 1 dalį, kiekviena Šalis:
- a) stiprina prekybos ir klimato sričių politikos ir priemonių tarpusavio papildomumą ir taip padeda pereiti prie mažo išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, efektyvaus išteklių naudojimo ir žiedinės ekonomikos ir klimato kaitos poveikiui atsparaus vystymosi;
 - b) sudaro palankesnes sąlygas šalinti prekybos tokiais ypatingos svarbos klimato kaitos švelninimui ir prisitaikymui prie jos prekėmis bei paslaugomis, kaip atsinaujinančiųjų išteklių energija ir energiją taupantys produktai bei paslaugos, ir investicijų į jas kliūtis.
6. Šalys bendromis pastangomis siekia stiprinti bendradarbiavimą su prekyba susijusiais kovos su klimato kaita politikos ir priemonių aspektais atitinkamai dvišaliu ir regioniniu lygmenimis ir tarptautiniuose forumuose, įskaitant UNFCCC, Paryžiaus susitarimą, 1987 m. rugsėjo 16 d. Monrealyje priimtą Monrealio protokolą dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų (toliau – Monrealio protokolas), PPO ir Tarptautinę jūrų organizaciją (IMO). Toks bendradarbiavimas gali apimti, *inter alia*:
- a) dialogą politikos klausimais ir bendradarbiavimą Paryžiaus susitarimo įgyvendinimo srityje, pavyzdžiui, dėl atsparumo klimato kaitai, atsinaujinančiųjų išteklių energijos, mažo anglies dioksido pėdsako technologijų, energijos vartojimo efektyvumo, anglies dioksido apmokestinimo veiksmų, įskaitant apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemas, rengimo ir priėmimo, tvaraus transporto, tvarios ir klimato kaitai atsparios infrastruktūros plėtojimo ir išmetamo teršalų kiekio stebėsenos skatinimo priemonių;
 - b) pagalbą IMO rengiant ir priimant plataus užmojo veiksmingas išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo priemones, kurias turi įgyvendinti tarptautinę prekybą vykdantys laivai;

- c) pagalbą imantis plataus užmojo veiksmų, kuriais pagal Monrealio protokolą palaipsniui atsisakoma ozono sluoksnį ardančių medžiagų (OAM) ir mažinama hidrofluorangliavandenilių (HFC), taikant jų gamybos, naudojimo ir prekybos kontrolės priemones, pasiūlant OAM ir HFC alternatyvių aplinką tausojančių medžiagų ir atnaujinant saugos bei kitus atitinkamus standartus, taip pat kovojant su neteisėta prekyba Monrealio protokolu reguliuojamomis medžiagomis.

7 STRAIPSNIS

Prekyba ir biologinė įvairovė

1. Šalys pripažįsta biologinės įvairovės išsaugojimo ir tausaus naudojimo svarbą ir prekybos vaidmenį siekiant šių tikslų, vadovaudamosi atitinkamais DAS, kurių šalys jos yra, be kita ko, 1992 m. birželio 5 d. Rio de Žaneire priimta Biologinės įvairovės konvencija (BĮK) ir jos protokolais, 1973 m. kovo 3 d. Vašingtone priimta Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencija (CITES) ir pagal jas priimtais sprendimais.
2. Atsižvelgdama į 1 dalį, kiekviena Šalis:
 - a) įgyvendina veiksmingas kovos su neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais, atitinkamais atvejais įskaitant prekybą su trečiosiomis šalimis, priemones;

- b) skatina ilgalaikį į CITES įtrauktų rūšių išsaugojimą ir tausų jų naudojimą, taip pat skatina įtraukti gyvūnų ir augalų rūšis į CITES priedėlius, kai manoma, kad tos rūšies apsaugos būklei kyla pavojus dėl tarptautinės prekybos, ir periodiškai atlieka peržiūras, po kurių gali būti teikiamos rekomendacijos iš dalies keisti CITES priedėlius siekiant užtikrinti, kad juose būtų tinkamai atsižvelgiama į rūšių, kurioms kyla pavojus dėl tarptautinės prekybos, išsaugojimo poreikius;
- c) skatina prekybą produktais, gautais tausiai naudojant biologinius išteklius, siekdama padėti išsaugoti biologinę įvairovę,
- d) pagal 2010 m. spalio 29 d. Nagojoje priimtą BĮK Nagojos protokolą (toliau – Nagojos protokolas) skatina sąžiningą ir teisingą dalijimąsi nauda, gaunama naudojantis genetiniais ištekliais, ir tradicinėmis žiniomis, susijusiomis su genetiniais ištekliais;
- e) imasi priemonių biologinei įvairovei išsaugoti tais atvejais, kai jai daromas su prekyba ir investicijomis susijęs spaudimas, visų pirma siekdama zoonozės ir invazinių svetimų rūšių plitimo prevencijos.

3. Šalys bendromis pastangomis siekia stiprinti bendradarbiavimą su prekyba susijusiais biologinės įvairovės politikos ir priemonių aspektais atitinkamai dvišaliu ir regioniniu lygmenimis ir tarptautiniuose forumuose, įskaitant pagal BĮK ir CITES. Toks bendradarbiavimas gali apimti, *inter alia*:

- a) iniciatyvas ir gerąją praktiką, susijusias su prekyba produktais ir paslaugomis, gautais tausiai naudojant biologinius išteklius, siekiant išsaugoti biologinę įvairovę;

- b) atsakingą prekybą ir biologinės įvairovės išsaugojimą bei tausų naudojimą, įskaitant gamtinio kapitalo ir ekosistemų apskaitos metodų kūrimą ir taikymą, ekosistemų ir jų funkcijų vertinimą bei susijusias ekonomines priemones ir bioįvairovės įtraukimą į prekybą ir prekybos procesus;
- c) kovą su neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais, be kita ko, įgyvendinant iniciatyvas, kuriomis mažinama neteisėtų laukinės gamtos produktų paklausa, ir iniciatyvas, kuriomis stiprinamas dalijimasis informacija ir bendradarbiavimas, teisėsauga, savanoriškas technologijų perdavimas, mainų programos ir gebėjimų stiprinimas;
- d) galimybę naudotis genetiniais ištekliais ir sąžiningą bei teisingą naudą, gaunamos juos naudojant, pasidalijimą, laikantis Nagojos protokolo.

8 STRAIPSNIS

Prekyba ir miškai

1. Šalys pripažįsta miškų išsaugojimo ir tvarios miškotvarkos svarbą siekiant palaikyti aplinkos funkcijas ir didinti dabarties bei ateities kartų ekonominį bei socialinį potencialą, taip pat pripažįsta prekybos vaidmenį siekiant šio tikslo.
2. Atsižvelgdama į 1 dalį, kiekviena Šalis:
 - a) įgyvendina kovos su neteisėta medienos ruoša ir susijusia prekyba, atitinkamais atvejais įskaitant prekybą su trečiosiomis šalimis, priemones ir skatina prekybą teisėtai gautais miško produktais;

- b) skatina išsaugoti miškus ir užtikrinti tvarią miškotvarką ir prekybą mediena bei jos produktais, kurie pagal medienos ruošos šalies teisę gauti iš tvariai valdomų miškų, ir jų naudojimą;
- c) keičiasi informacija su kita Šalimi apie su prekyba susijusias iniciatyvas, aprėpiančias tvarią miškotvarką, miškų išsaugojimą, miškų valdymą, kovos su neteisėta medienos ruoša iniciatyvas ir kitą susijusių abipusiškai svarbią politiką, ir bendradarbiauja siekdama kuo didesnio jų atitinkamos abipusiškai svarbios politikos poveikio ir tarpusavio papildomumo.
3. Pripažindamos, kad miškų naikinimas yra vienas iš pagrindinių visuotinio atšilimo ir biologinės įvairovės nykimo veiksnių, Šalys keičiasi žiniomis ir patirtimi apie būdus, kaip skatinti naudoti tiekimo grandinių, dėl kurių nenaikinami miškai, produktus ir jais prekiauti, kad būtų kuo labiau sumažinta su miškų naikinimu ar alinimu susijusių produktų pateikimo jų rinkoms rizika.
4. Šalys bendromis pastangomis siekia stiprinti bendradarbiavimą su prekyba susijusiais tvarios miškotvarkos aspektais, miškų išsaugojimo stiprinimo, visų formų miškų naikinimo ir alinimo mažinimo, miško produktų atsekamumo ir kilmės grandinės stiprinimo, iniciatyvų, kuriomis stiprinamas dalijimasis informacija, skatinimo, kovos su neteisėta medienos ruoša ir miškų vaidmens švelninant klimato kaitą stiprinimo, kovos su biologinės įvairovės nykimu ir žiedinės ekonomikos bei bioekonomikos srityse, atitinkamai dvišaliu ir regioniniu lygmenimis ir tarptautiniuose forumuose.

9 STRAIPSNIS

Prekyba ir tvarus jūrų biologinių išteklių ir akvakultūros valdymas

1. Šalys pripažįsta jūrų biologinių išteklių ir jūrų ekosistemų išsaugojimo, tvaraus jų valdymo ir atsakingos bei tvarios akvakultūros skatinimo svarbą ir prekybos vaidmenį siekiant šių tikslų.
2. Šalys pripažįsta, kad neteisėta, nedeklaruojama ir neregamentuojama (NNN) žvegyba kenkia tvariam žuvų išteklių išsaugojimui ir valdymui, daro neigiamą poveikį žvejų bendruomenių ir prekiaujančiųjų žuvimi ir žuvininkystės produktais pragyvenimui. Tai patvirtina, kad reikia imtis kovos su NNN žvegyba veiksnių, ją nutraukti ir išspręsti peržvejojimo ir netausaus žuvininkystės išteklių naudojimo problemas.
3. Atsižvelgdama į 1 ir 2 dalis, kiekviena Šalis:
 - a) įgyvendina ilgalaikio išsaugojimo ir valdymo priemones ir užtikrina tausų jūrų gyvųjų išteklių naudojimą, kaip apibrėžta 1995 m. rugpjūčio 4 d. Niujorke priimtame JT susitarime dėl 1982 m. gruodžio 10 d. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos nuostatų, susijusių su susitarimu dėl vienos valstybės ribas viršijančių žuvų išteklių ir toli migruojančių žuvų išteklių apsauga ir valdymu, įgyvendinimo (toliau – Susitarimas dėl žuvų išteklių), 1993 m. lapkričio 24 d. Romoje priimtame JT maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) susitarime dėl skatinimo žvegybos laivams atviroje jūroje laikytis tarptautinių išsaugojimo ir valdymo priemonių (toliau – Priemonių laikymosi susitarimas) ir 2009 m. lapkričio 22 d. Romoje priimtame FAO susitarime dėl uosto valstybės priemonių, kuriomis siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir neregamentuojamai žvegybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti (toliau – Susitarimas dėl uosto valstybės priemonių);

- b) veikia laikydamasi UNCLOS principų, Susitarimo dėl žuvų išteklių, Priemonių laikymosi susitarimo, 1995 m. spalio 31 d. Rezoliucija 4/95 priimto FAO atsakingos žuvininkystės kodekso ir Susitarimo dėl uosto valstybės priemonių ir atitinkamai dalyvauja FAO pasaulinio žvejybos laivų, pervežimo laivų su šaldymo įranga ir aptarnaujančių laivų registro iniciatyvoje;
- c) aktyviai dalyvauja regioninių žvejybos valdymo organizacijų (RŽVO), prie kurių ji yra prisijungusi kaip narė, stebėtoja arba bendradarbiaujanti šalis, kuri nėra susitariančioji šalis, veikloje, siekdama užtikrinti gerą žuvininkystės valdymą ir tausią žvejybą, pavyzdžiui, skatindama mokslinius tyrimus ir priimdama geriausia turima mokslinė informacija pagrįstas išteklių išsaugojimo ir valdymo priemones, stiprindama atitikties mechanizmus, atlikdama periodines veiklos rezultatų peržiūras ir patvirtindama veiksmingą RŽVO valdymo priemonių kontrolę, stebėseną ir vykdymo užtikrinimą, taip pat, kai taikoma, priimdama ir įgyvendindama laimikio dokumentavimo ar sertifikavimo sistemas ir uosto valstybės priemones;
- d) įgyvendina veiksmingas kovos su NNN žvejyba priemones, įskaitant priemones, kuriomis NNN žvejybos produktai pašalinami iš prekybos srautų, ir bendradarbiauja siekdama palengvinti keitimąsi informacija atsekamumo vykdymui užtikrinti;
- e) skatina plėtoti tvarią ir atsakingą akvakultūrą, atsižvelgdama į jos ekonominius, socialinius ir aplinkos aspektus, be kita ko, kiek tai susiję su FAO atsakingos žuvininkystės kodekse nustatytų tikslų ir principų įgyvendinimu;

- f) skatina ilgalaikį į CITES įtrauktų rūšių išsaugojimą ir tausų jų naudojimą, taip pat skatina įtraukti vandens gyvūnų bei augalų rūšis į CITES priedėlius, kai manoma, kad tos rūšies apsaugos būklei kyla pavojus dėl tarptautinės prekybos;
 - g) laikosi 1979 m. birželio 23 d. Bonoje priimtos Migruojančių laukinių gyvūnų rūšių išsaugojimo konvencijos (toliau – Bonos konvencija) ir pagal šią konvenciją priimtų dokumentų dėl migruojančių rūšių tvaraus išsaugojimo, priegaudos valdymo ir išskrovimo duomenų.
4. Šalys bendromis pastangomis siekia stiprinti bendradarbiavimą ir didinti abipusę naudą su prekyba susijusiais žuvininkystės ir akvakultūros politikos ir priemonių aspektais atitinkamai dvišaliu ir regioniniu lygmenimis ir tarptautiniuose forumuose, be kita ko, PPO, RŽVO, FAO, ir pagal kitus daugiašalius šios srities dokumentus, siekdamas skatinti tausios žvejybos praktiką ir tvarią akvakultūrą, taip pat prekybą tvariai valdomos žvejybos ir akvakultūros žuvų ir jūros gėrybių produktais. Šalys glaudžiai bendradarbiauja ir stengiasi greičiau pasiekti 14-ąją JT darnaus vystymosi tikslą „gyvybė vandenyse“, t. y. išsaugoti ir tausiai naudoti vandenynus, jūras ir jūrų išteklius siekiant darnaus vystymosi, be kita ko, užkirsdamos kelią visų rūšių jūros taršai, visų pirma iš žemyninės kilmės veiklos, įskaitant jūrą teršiančias šiukšles ir taršą maisto medžiagomis, ir ją gerokai mažindamos, taip pat įtraukdamos jūrų ekosistemų išsaugojimą į tvarios mėlynosios ekonomikos politiką.

10 STRAIPSNIS

Darniam vystymuisi palanki prekyba ir investicijos

1. Šalys pripažįsta, kad prekyba prekėmis ir paslaugomis, kurios susijusios su aplinkos apsauga arba kuriomis padedama gerinti socialines sąlygas, ir investicijos į jas, taip pat skatinimas naudoti tvarumo sistemas ar kitos savanoriškos iniciatyvos gali labai padėti siekti darnaus vystymosi tikslo.
2. Šiuo tikslu Šalys pagal šio Susitarimo 10 ir 11 straipsnius panaikino muitus kitos Šalies kilmės aplinkosaugos prekėms.
3. Be to, Šalys įsipareigojo užbaigti derybas dėl aplinkosaugos paslaugų ir gamybos veiklos pagal šio Susitarimo 3 straipsnį.
4. Atsižvelgdama į 1 dalį, kiekviena Šalis skatina ir lengvina prekybą šiomis prekėmis ir paslaugomis ir investicijas į jas:
 - a) aplinkosaugos prekės ir paslaugos;
 - b) prekės, kuriomis padedama gerinti socialines sąlygas, ir
 - c) prekės, kurioms taikomos skaidrios, faktinės ir neklaidinančios tvarumo užtikrinimo sistemos, pvz., sąžiningos ir etiškos prekybos sistemos ir ekologiniai ženklai.

5. 4 dalyje nurodytas prekybos ir investicijų skatinimas ir lengvinimas gali apimti:
- a) informuotumo didinimo veiksmus ir informavimo bei visuomenės švietimo kampanijas;
 - b) politikos programų, padedančių diegti geriausias turimas technologijas, priėmimą;
 - c) skaidrių, faktinių ir neklaidinančių tvarumo sistemų, ypač MVI, diegimo skatinimą;
 - d) susijusių netarifinių kliūčių šalinimą ir
 - e) rėmimąsi atitinkamų įstaigų periodiškai atnaujinamais atitinkamais tarptautiniais standartais, pvz., TDO konvencijomis ir gairėmis arba DAS.
6. Šalys bendromis pastangomis siekia stiprinti bendradarbiavimą į šio straipsnio taikymo sritį patenkančiais su prekyba susijusiais aspektais atitinkamai dvišaliu ir regioniniu lygmenimis ir tarptautiniuose bei daugiašaliuose forumuose, *inter alia*, keisdamosi informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais bei vykdydamos informavimo iniciatyvas.

11 STRAIPSNIS

Prekyba ir atsakingas verslas bei tiekimo grandinių valdymas

1. Šalys pripažįsta atsakingo verslo ir įmonių socialinės atsakomybės praktikos, įskaitant atsakingą tiekimo grandinės valdymą, svarbą ir prekybos vaidmenį siekiant šio tikslo.
2. Atsižvelgdama į 1 dalį, kiekviena Šalis:
 - a) skatina atsakingą verslą ir įmonių socialinę atsakomybę, įskaitant atsakingą tiekimo grandinės valdymą, nustatydamą rėmimo politikos sistemą, kuria įmonės skatinamos perimti atitinkamą praktiką;
 - b) remia prisijungimą prie tokių atitinkamų tarptautinės teisės aktų, kaip Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendacijos daugiašalėms įmonėms, 1977 m. lapkričio mėn. Ženevoje priimta TDO trišalė deklaracija dėl principų, susijusių su daugiašalėmis įmonėmis ir socialine politika, Jungtinių Tautų pasaulinis susitarimas ir 2011 m. birželio 16 d. Žmogaus teisių tarybos rezoliucija 17/4 patvirtinti Jungtinių Tautų verslo ir žmogaus teisių pagrindiniai principai, jų įgyvendinimą, tolesnę su jais susijusią veiklą ir informacijos apie juos sklaidą.

3. Šalys pripažįsta įmonių socialinės atsakomybės ir (arba) atsakingo verslo srities tarptautinių gairių, skirtų konkrečioms sektoriams, naudą ir skatina šiuo atžvilgiu imtis bendrų veiksmų. Kiek tai susiję su atitinkama tarptautiniu mastu pripažinta EBPO išsamaus patikrinimo rekomendacija dėl atsakingo naudingųjų iškasenų iš konfliktinių ir didelės rizikos zonų tiekimo grandinių ir jos papildymais, Šalys taip pat įgyvendina priemones, kuriomis skatinama laikytis šios rekomendacijos. Būdamos FAO aprūpinimo maistu pasaulyje komiteto narės, Šalys taip pat skatina informuotumą apie „Atsakingo investavimo į žemės ūkį ir maisto sistemas principus“ ir „Neprivalomas atsakingo žemės, žuvininkystės ir miškų išteklių valdymo gaires“.
4. Šalys bendromis pastangomis siekia stiprinti bendradarbiavimą į šio straipsnio taikymo sritį patenkančiais su prekyba susijusiais aspektais atitinkamai dvišaliu ir regioniniu lygmenimis ir tarptautiniuose forumuose, *inter alia*, keisdamosi informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais bei vykdydamos informavimo iniciatyvas.

12 STRAIPSNIS

Mokslinė ir techninė informacija

1. Nustatydamą arba įgyvendindama priemones, kuriomis siekiama apsaugoti aplinką ar darbo sąlygas ir kurios gali turėti įtakos prekybai ar investicijoms, kiekviena Šalis atsižvelgia į turimą mokslinę ir techninę informaciją, susijusius tarptautinius standartus, gaires ir rekomendacijas.
2. Jei trūksta visiško mokslinio tikrumo ir kyla didelės arba nepataisomos žalos aplinkai arba profesinei saugai ir sveikatai grėsmė, vadovaudamasi atsargumo principu Šalis gali priimti tokios žalos prevencijos priemones.

13 STRAIPSNIS

Skaidrumas

1. Kiekviena Šalis, siekdama užtikrinti informuotumą ir suteikti suinteresuotiesiems asmenims ir suinteresuotiesiems subjektams pagrįstą galimybę pateikti savo nuomonę, skaidriai rengia, priima ir įgyvendina:
 - a) priemones, kuriomis siekiama apsaugoti aplinką ar darbo sąlygas, kurios gali daryti poveikį prekybai ar investicijoms, arba
 - b) prekybos ar investavimo priemones, kurios gali daryti poveikį aplinkos apsaugai arba darbo sąlygoms.
2. Kiekviena Šalis tinkamai atsižvelgia į visuomenės pateiktą informaciją ir nuomones su šiuo priedu susijusiais klausimais. Šalis apie šią pateiktą informaciją ir nuomones, kai tinkama, gali informuoti pagal šio priedo 15 straipsnį įsteigtas vidaus patariamąsias grupes ir pagal šio priedo 14 straipsnio 5 dalį paskirtą kitos Šalies kontaktinį punktą.

14 STRAIPSNIS

Specialusis prekybos ir darnaus vystymosi komitetas ir kontaktiniai punktai

1. Šalys įsteigia Specialųjį prekybos ir darnaus vystymosi komitetą (toliau – PDV komitetas), kurio veikla reglamentuojama šio susitarimo VI dalimi ir:
 - a) kuris posėdžiauja kartą per metus arba nepagrįstai nedelsdamas kurios nors Šalies prašymu,
 - b) kuriam bendrai pirmininkauja tinkamo lygmens Šalių atstovai ir
 - c) kuris yra atskaitingas EPS tarybai.
2. PDV komitetas:
 - a) lengvina, stebi ir peržiūri šio priedo įgyvendinimą;
 - b) vykdo šio priedo 18 straipsnyje nurodytas užduotis;
 - c) prisideda prie Vyresniųjų pareigūnų komiteto veiklos į šio priedo taikymo sritį patenkančiais klausimais, įskaitant susijusius su temomis, skirtomis aptarti su šio Susitarimo 108 straipsnyje nurodytu EPS konsultaciniu komitetu;
 - d) svarsto visus kitus Šalių sutartus su šiuo priedu susijusius klausimus.

3. PDV komitetas gali nustatyti savo darbo tvarkos taisykles, o jei jų nėra, *mutatis mutandis* taikomos Vyresniųjų pareigūnų komiteto darbo tvarkos taisyklės.
4. PDV komitetas po kiekvieno savo posėdžio paskelbia ataskaitą.
5. Įsigaliojus šiam Susitarimui kiekviena Šalis savo administracijoje paskiria kontaktinį punktą, kuris padeda Šalims palaikyti ryšius ir koordinuoti veiksmus visais su šiuo priedu susijusiais klausimais. Kiekviena Šalis praneša kitai Šaliai savo kontaktinio punkto kontaktinius duomenis. Šalys nedelsdamos viena kitai praneša apie bet kokius šių kontaktinių duomenų pasikeitimus.

15 STRAIPSNIS

Vidaus patariamąsios grupės

1. Per metus nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos kiekviena Šalis įsteigia naują arba paskiria esamą vidaus patariamąją grupę. Vidaus patariamoji grupė konsultuoja susijusią Šalį klausimais, kuriems taikomas šis Susitarimas. Joje proporcingai atstovaujama nepriklausomoms pilietinės visuomenės organizacijoms, be kita ko, nevyriausybinėms organizacijoms, verslo ir darbdavių organizacijoms ir profesinėms sąjungoms, veikiančioms ekonomikos, darnaus vystymosi, socialinių reikalų, žmogaus teisių, aplinkos ir kitose srityse. Vidaus patariamoji grupė gali būti šaukiama įvairių sudėčių posėdžiams, kad aptartų įvairių šio Susitarimo dalių ir nuostatų įgyvendinimą.

2. Kiekviena Šalis susitinka su savo vidaus patariamąja grupe bent kartą per metus. Kiekviena Šalis apsvarsto savo vidaus patariamąsios grupės pateiktą nuomonę ar rekomendacijas dėl šio Susitarimo įgyvendinimo.
3. Siekdama didinti visuomenės informuotumą apie vidaus patariamąsias grupes, kiekviena Šalis paskelbia savo vidaus patariamojoje grupėje dalyvaujančių organizacijų sąrašą ir tos grupės kontaktinį punktą.
4. Šalys skatina savo atitinkamų vidaus patariamųjų grupių sąveiką, be kita ko, skatina jas dalyvauti pagal šio Susitarimo 108 straipsnį įsteigtame EPS konsultaciniame komitete.

16 STRAIPSNIS

Ginčų vengimas ir sprendimas

1. Šalys deda visas pastangas, kad palaikydamos dialogą, vykdydamos konsultacijas, keisdamosi informacija ir bendradarbiaudamos išspręstų bet kokią nesutarimą dėl šio priedo taikymo.
2. Jei Šalys nesutaria dėl šio priedo taikymo, jos taiko tik pagal šio priedo 17 ir 18 straipsnius nustatytas ginčų sprendimo procedūras.

17 STRAIPSNIS

Konsultacijos ir tarpininkavimas

1. Išskyrus atvejus, kai šiame straipsnyje numatyta kitaip, taikomi šio Susitarimo 110 ir 111 straipsniai.
2. Konsultacijos surengiamos per dvidešimt (20) dienų nuo dienos, kurią Šalis atsakovė gauna prašymą, ir laikomos užbaigtomis per devyniasdešimt (90) dienų nuo tos gavimo dienos, nebent Šalys susitaria jas tęsti.
3. Konsultacijose dėl nuostatų, susijusių su šiame priede nurodytais daugiašaliais susitarimais ar dokumentais, Šalys atsižvelgia į TDO arba atitinkamų organizacijų ar organų, įsteigtų pagal DAS, pateiktą informaciją, siekdamas skatinti Šalių ir tų organizacijų ar organų veiklos nuoseklumą. Kai aktualu, Šalys konsultuojasi su tokiomis organizacijomis ar organais arba bet kuriuo kitu, jų manymu, tinkamu ekspertu ar organu. Be to, kiekviena Šalis, kai tinkama, gali prašyti pagal šio priedo 15 straipsnį įsteigtų vidaus patariamųjų grupių pateikti nuomonę arba prašyti kitų ekspertų konsultacijų.
4. Bet kuris Šalių pasiektas klausimo sprendimas paskelbiamas viešai.

18 STRAIPSNIS

Ginčų sprendimas

1. Išskyrus atvejus, kai šiame straipsnyje numatyta kitaip, taikomi šio Susitarimo 112–115 straipsniai, 116 straipsnio 1, 3, 4 ir 5 dalys, 119–124 straipsniai, 125 straipsnio 2 ir 3 dalys ir 126 bei 127 straipsniai.

2. Pagal šio priedo 14 straipsnį įsteigtas PDV komitetas ne vėliau kaip per šešis (6) mėnesius nuo šio Susitarimo įsigaliojimo sudaro bent penkiolikos (15) asmenų, kurie nori ir gali būti arbitrais ginčams pagal šį priedą spręsti, sąrašą. Šį sąrašą sudaro trys dalys: po vieną kiekvienos Šalies arbitrų sąrašo dalį ir viena asmenų sąrašo dalis, sudaryta iš asmenų, kurie nėra nė vienos iš Šalių piliečiai ir gali būti arbitražo kolegijos pirmininkai. Į kiekvieną sąrašo dalį įtraukiami bent penki (5) asmenys. PDV komitetas užtikrina, kad pagal darbo tvarkos taisykles sąraše visuomet būtų išlaikomas minėtas asmenų skaičius.
3. Arbitrai turi turėti specializuotų žinių ar patirties, susijusių su darbo ar aplinkos teisės klausimais, šiame priede aptariamais klausimais ar ginčų pagal tarptautinius susitarimus sprendimu. Jie turi būti nepriklausomi, veikti kaip individualūs asmenys, nevykdyti jokių organizacijų ar vyriausybių nurodymų, neturėti ryšių su nė vienos iš Šalių vyriausybe ir laikytis prie darbo tvarkos taisyklių, kurias EPS taryba pagal šio susitarimo 125 straipsnio 4 dalį turi priimti per šešis (6) mėnesius nuo šio susitarimo įsigaliojimo, pridedamo elgesio kodekso.
4. Jei arbitražo kolegija sudaroma šio Susitarimo 113 straipsnyje nustatyta tvarka, arbitrai atrenkami iš atitinkamų į šio susitarimo 2 dalyje nurodytas sąrašo dalis įtrauktų asmenų.
5. Dėl klausimų, susijusių su šiame priede nurodytų daugiašalių susitarimų ir dokumentų laikymusi, į informaciją arba išorės ekspertų nuomones, kurių arbitražo kolegija paprašė pagal šio susitarimo 121 straipsnį, turėtų būti įtraukiama TDO arba atitinkamų organų ar organizacijų, įsteigtų pagal DAS, informacija ir rekomendacijos.

6. Šalis atsakovė ne vėliau kaip per dvidešimt vieną (21) dieną nuo arbitražo kolegijos sprendimo įteikimo informuoja pagal šio priedo 15 straipsnį sudarytą savo vidaus patariamąją grupę apie priemones, kurių ji ėmėsi arba ketina imtis pagal šio Susitarimo 115 straipsnio 4 dalį atitiktčiai užtikrinti.
 7. PDV komitetas stebi, kaip įgyvendinamos atitikties užtikrinimo priemonės. Vidaus patarimosios grupės gali šiuo klausimu teikti pastabas PDV komitetui.
-

EUROPOS SĄJUNGOS IR KENIJOS RESPUBLIKOS
BENDRA DEKLARACIJA
DĖL EKONOMINIO IR VYSTOMOJO BENDRADARBIAVIMO
PAGAL ŠĮ SUSITARIMĄ

Europos Sąjunga ir Kenijos Respublika (toliau šioje bendroje deklaracijoje – Šalys) susitaria, kad šiam Susitarimui taikomi toliau nurodyti principai ir procedūros.

1. Šalys mano, kad labai svarbu sėkmingai įgyvendinti šį Susitarimą ir toliau palaikyti tarpusavio prekybos ir vystymosi santykius. Šalys palaiko produktyvius santykius ir tikisi juos toliau plėtoti pagal šį Susitarimą.
2. Šalys pripažįsta, kad šio Susitarimo V dalis dėl ekonominio ir vystomojo bendradarbiavimo turi būti aiškinama ir taikoma pagal Kotonu susitarimą arba jį pakeisiantį susitarimą. Šalys susitaria, kad jei šio Susitarimo V dalies nuostatos neatitinka Kotonu susitarimo ar jį pakeisiančio susitarimo nuostatų, vadovaujamosi Kotonu susitarimo nuostatomis arba atitinkamomis jį pakeisiančio susitarimo nuostatomis. Pirmiau nurodytų nuostatų neatitinkančios nuostatos netaikomos.

3. Šalys pripažįsta Europos Sąjungos teikiamą paramą vystymuisi įvairiuose sektoriuose ir pakartoja savo įsipareigojimą siekti taisyklėmis grindžiamo ir darnaus vystymosi. Šios vertybėmis grindžiamos ir patikimos partnerystės tikslas – skatinti tvarų ekonomikos augimą ir deramą darbą visiems, taip pat įtraukia žaliąją pertvarką, daugiausia dėmesio skiriant skaitmeninei, klimato, energetikos ir transporto sritims, remiantis pažangiomis, švariomis ir saugiomis viešojo ir privačiojo sektorių investicijomis.
- a) Vadovaudamosi 2011 m. gruodžio 1 d. sudaryta Pusano veiksmingo vystomojo bendradarbiavimo partneryste, skirstydamos ir koordinuodamos šio Susitarimo įgyvendinimui skirtus išteklius Šalys susitaria naudoti ir remti atitinkamai nacionalinius arba regioninius įgyvendinimo mechanizmus, fondus ar priemones.
- b) Šalys pripažįsta, kad įgyvendinant šį Susitarimą gali kilti sunkumų, be kita ko, dėl muitų tarifų mažinimo poveikio, kurie, *inter alia*, turi būti sprendžiami Europos Sąjunga imantis veiksmų ekonominio ir vystomojo bendradarbiavimo srityje. Tuo tarpu Šalys susitaria, kad Europos Sąjunga neskirs konkrečios finansinės kompensacijos ir kad Šalys tarpusavyje netaiko kompensacinės sistemos. Tačiau Kenijos Respublikos prašymu šį klausimą gali būti pasiūlyta peržiūrėti EPS taryboje.

- c) Šalys susitaria, kad nuostatos, susijusios su šiame Susitarime ir jo prieduose pateikiama matrica ir lyginamaisiais standartais, nebus taikomos. Tačiau Šalys susitaria, kad matrica arba jos dalys gali būti taikomos arba skolinamos tiek, kiek taikytina, atsižvelgiant į Šalių investavimo prioritetus ir lyginamuosius standartus.
- d) Šalys susitaria tarpusavyje netaikyti nuostatų, susijusių su EPS fondu, įskaitant nuostatas, susijusias su jo steigimu ir valdymu.
- e) Šalys susitaria, kad šiuo Susitarimu, įskaitant nuorodas į Europos Sąjungos biudžetą, Europos plėtros fondą, Kotonu susitarimą ar jį pakeisiantį susitarimą, nė vienai iš Šalių nenustatoma jokių finansinių įsipareigojimų.
-

PUBLIC

1 PROTOKOLAS
DĖL SAVITARPIO ADMINISTRACINĖS PAGALBOS
MUITINIŲ VEIKLOS SRITYJE

1 STRAIPSNIS

Apibrėžtys

Šiame protokole:

- a) prekės – visos į Suderintos sistemos taikymo sritį patenkančios prekės, neatsižvelgiant į šio Susitarimo taikymo sritį;
- b) muitų teisės aktai – Šalių teritorijose taikomos teisinės ar norminės nuostatos, kuriomis reglamentuojamas prekių importas, eksportas ir tranzitas, taip pat jų pateikimas bet kuriam kitam muitinės režimui ar procedūrai įforminti, įskaitant draudžiamąsias, ribojamąsias ir kontrolės priemones;
- c) prašančioji institucija – šio protokolo įgyvendinimui Šalių paskirta kompetentinga administracinė institucija, kuri teikia prašymą suteikti pagalbą pagal šį protokolą;
- d) prašomoji institucija – šio protokolo įgyvendinimui Šalių paskirta kompetentinga administracinė institucija, kuri gauna prašymą suteikti pagalbą pagal šį protokolą;
- e) asmens duomenys – visa informacija, susijusi su asmeniu, kurio tapatybė yra nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti;
- f) veiksmas, kuriuo pažeidžiami muitų teisės aktai – muitų teisės aktų pažeidimas ar bandymas juos pažeisti.

2 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

1. Šalys pagal savo kompetenciją padeda viena kitai šiame protokole nustatyta tvarka ir sąlygomis, siekdamos užtikrinti, kad muitų teisės aktai būtų taikomi tinkamai, visų pirma užkirsdamos kelią veiksams, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai, juos tirdamos ir su jais kovodamos.
2. Pagal šį protokolą pagalba muitinių veiklos srityje teikiama Šalių administracinėms institucijoms, kompetentingoms taikyti šį protokolą. Ši pagalba nedaro poveikio savitarpio pagalbą baudžiamosiose bylose reglamentuojančioms taisyklėms. Ji taip pat neapima informacijos, gautos pagal įgaliojimus, kuriais naudojamosi teisminės institucijos prašymu, išskyrus atvejus, kai ta institucija iš anksto leidžia tokią informaciją perduoti.
3. Šis protokolas netaikomas pagalbai išieškant muitus, mokesčius ar baudas.

3 STRAIPSNIS

Pagalbos teikimas gavus prašymą

1. Prašančiosios institucijos prašymu prašomoji institucija pateikia jai visą atitinkamą informaciją, galinčią leisti užtikrinti, kad muitų teisės aktai būtų taikomi teisingai, taip pat informaciją apie pastebėtą ar planuojamą veiklą, kuri yra arba gali būti veiksmai, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai.
2. Prašančiosios institucijos prašymu prašomoji institucija jai praneša:
 - a) ar iš vienos Šalies teritorijos eksportuotos prekės buvo teisėtai importuotos į kitos Šalies teritoriją, jei tinkama, nuroydama prekėms taikytą muitinės procedūrą;
 - b) ar į vienos Šalies teritoriją importuotos prekės buvo teisėtai eksportuotos iš kitos Šalies teritorijos, jei tinkama, nuroydama prekėms taikytą muitinės procedūrą.
3. Prašančiajai institucijai paprašius prašomoji institucija, laikydamosi savo teisinių ar norminių nuostatų, imasi būtinų veiksmų, kad užtikrintų specialią priežiūrą:
 - a) fizinių arba juridinių asmenų, kurie, kaip galima pagrįstai manyti, dalyvauja ar dalyvavo veiksmuose, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai;

- b) vietų, kuriose prekių atsargos yra arba gali būti surenkamos taip, kad galima pagrįstai manyti, jog šias prekes numatoma naudoti veiksams, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai;
- c) prekių, kurios yra arba gali būti vežamos taip, kad galima pagrįstai manyti, jog jas numatoma naudoti veiksams, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai, ir
- d) transporto priemonių, kurios yra arba gali būti naudojamos taip, kad galima pagrįstai manyti, jog jas numatoma naudoti veiksams, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai.

4 STRAIPSNIS

Spontaniška pagalba

Šalys padeda viena kitai savo iniciatyva ir laikydamosi savo teisinių ar norminių nuostatų, jeigu mano, kad to reikia tinkamam muitų teisės aktų taikymui, visų pirma teikdamos gautą informaciją, susijusią su:

- a) veiksmais, kuriais yra arba gali būti pažeidžiami muitų teisės aktai ir kurie gali dominti kitą Šalį;
- b) naujomis priemonėmis ar būdais, naudojamais atliekant veiksmus, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai;
- c) prekėmis, kurios žinomos kaip veiksmy, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai, objektas;

- d) fiziniais arba juridiniais asmenimis, kurie, kaip galima pagrįstai manyti, dalyvauja ar dalyvavo veiksmuose, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai, ir
- e) transporto priemonėmis, kurios, kaip galima pagrįstai manyti, buvo, yra arba gali būti naudojamos veiksmams, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai.

5 STRAIPSNIS

Įteikimas ir pranešimas

1. Prašančiosios institucijos prašymu prašomoji institucija, laikydama jai taikytinų teisinių ar norminių nuostatų, imasi visų reikiamų priemonių:
 - a) kad adresatui, gyvenančiam arba įsteigtam prašomosios institucijos valstybės teritorijoje, įteiktų bet kokį prašančiosios institucijos dokumentą, kuris priklauso šio protokolo taikymo sričiai, ir kai tinkama;
 - b) kad adresatui, gyvenančiam arba įsteigtam prašomosios institucijos teritorijoje, praneštų apie bet kokį prašančiosios institucijos priimtą sprendimą, kuris priklauso šio protokolo taikymo sričiai.
2. Prašymai įteikti dokumentus arba pranešti apie sprendimus teikiami raštu oficialiąja prašomosios institucijos kalba arba tai institucijai priimtina kalba.

6 STRAIPSNIS

Prašymų suteikti pagalbą forma ir turinys

1. Prašymai pagal šį protokolą teikiami raštu. Kartu su prašymais teikiami dokumentai, būtini tokiems prašymams vykdyti. Skubiais atvejais gali būti priimami ir žodiniai prašymai, tačiau jie turi būti nedelsiant patvirtinti raštu. Prašymai taip pat gali būti teikiami elektronine forma.
2. Pagal 1 dalį teikiamuose prašymuose nurodoma ši informacija:
 - a) prašančiosios institucijos pavadinimas;
 - b) prašoma priemonė;
 - c) prašymo objektas ir priežastys;
 - d) teisinės ar norminės nuostatos ir kiti susiję teisiniai aspektai;
 - e) kuo tikslesnė ir išsamesnė informacija apie tiriamuosius fizinius ar juridinius asmenis ir
 - f) susijusių faktų ir jau atliktų tyrimų santrauka.

3. Prašymai teikiami oficialiaja prašomosios institucijos kalba arba tai institucijai priimtina kalba. Šis reikalavimas netaikomas jokiems dokumentams, kurie pridedami prie prašymo pagal 1 dalį.
4. Jei prašymas neatitinka pirmiau nustatytų formaliųjų reikalavimų, galima prašyti jį pataisyti ar papildyti; tuo tarpu gali būti nurodyta imtis atsargumo priemonių.

7 STRAIPSNIS

Prašymų vykdymas

1. Kad patenkintų pagalbos prašymą, prašomoji institucija, neviršydama savo kompetencijos ir atsižvelgdama į turimus išteklius, imasi veiksmų taip, lyg veiktų savo pačios iniciatyva arba paprašyta kitų tos pačios Šalies institucijų, ir pateikia jau turimą informaciją, atlieka reikiamus tyrimus arba pasirūpina, kad tie tyrimai būtų atlikti. Ši nuostata taip pat taikoma bet kuriai kitai institucijai, kuriai prašymą perduoda prašomoji institucija, kai ši negali veikti viena.
2. Prašymai suteikti pagalbą vykdomi laikantis prašomosios Šalies teisinių ar norminių nuostatų.

3. Gavę kitos susijusios Šalies sutikimą ir laikydamiesi jos nustatytų sąlygų tinkamai įgalioti Šalies pareigūnai gali:
 - a) atvykti į prašomosios institucijos arba bet kurios kitos 1 dalyje nurodytos susijusios institucijos patalpas, kad gautų informacijos, susijusios su veikla, kuri yra arba gali būti veiksmai, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai, ir kurios prašančiajai institucijai reikia šio protokolo tikslais;
 - b) dalyvauti pirmosios Šalies teritorijoje atliekamuose tyrimuose.

8 STRAIPSNIS

Informacijos perdavimo forma

1. Prašomoji institucija tyrimų rezultatus prašančiajai institucijai perduoda raštu kartu su susijusiais dokumentais, patvirtintomis kopijomis ar kita medžiaga.
2. Jei prašoma, 1 dalyje nurodyta informacija gali būti perduodama elektronine forma.
3. Dokumentų originalai perduodami tik gavus prašymą, tais atvejais, kai patvirtintų kopijų nepakanka. Dokumentų originalai grąžinami kuo greičiau.

9 STRAIPSNIS

Pareigos suteikti pagalbą išimties

1. Teikti pagalbą gali būti atsisakoma arba ji gali būti teikiama tik įvykdžius tam tikras sąlygas ar reikalavimus tais atvejais, kai, susijusios Šalies nuomone, tokia pagalba pagal šį protokolą:
 - a) tikėtina, darytų poveikį RAB valstybės partnerės arba ES valstybės narės, kurios buvo prašoma suteikti pagalbą pagal šį protokolą, suverenitetui, arba
 - b) tikėtina, darytų poveikį viešajai tvarkai, saugumui ar kitiems esminiams interesams, visų pirma 10 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais, arba
 - c) pažeistų pramoninę, komercinę ar profesinę paslaptį.
2. Prašomoji institucija gali atidėti pagalbos teikimą, jeigu tokia pagalba trukdytų atliekamam tyrimui, teisminiam persekiojimui ar bylos nagrinėjimui teisme. Tokiu atveju prašomoji institucija tariasi su prašančiąja institucija, kad išsiaiškintų, ar pagalba gali būti teikiama prašomosios institucijos nustatytais sąlygomis.
3. Jei prašančioji institucija prašo pagalbos, kurios ji pati paprašyta suteikti negalėtų, savo prašyme ji atkreipia į tai dėmesį. Tuomet prašomoji institucija pati sprendžia, kaip atsakyti į tokį prašymą.

4. 1 ir 2 dalyse nurodytais atvejais prašomosios institucijos sprendimas ir jo motyvai turi būti nedelsiant perduoti prašančiajai institucijai.

10 STRAIPSNIS

Informacijos mainai ir konfidencialumas

1. Pagal šį protokolą bet kuria forma perduota informacija laikoma konfidencialia arba riboto naudojimo, atsižvelgiant į kiekvienoje Šalyje taikytinas taisykles. Tokiai informacijai taikoma pareiga išlaikyti profesinę paslaptį ir ji saugoma taip, kaip pagal atitinkamus gaunančios Šalies įstatymus, o ES atveju – pagal atitinkamas ES institucijoms taikomas nuostatas¹, saugoma panaši informacija.
2. Asmens duomenimis gali būti keičiamasi tik jei Šalis, kuri gali gauti tokius duomenis, sutinka užtikrinti tinkamą tokių duomenų apsaugos lygį bent tokiomis pačiomis priemonėmis, kokios tokiu konkrečiu atveju taikomos Šalyje, kuri gali teikti tokius duomenis. Todėl Šalys viena kitai perduoda informaciją apie jų taikytinas taisykles ir teises nuostatas.

¹ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (ES OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

3. Laikoma, kad pagal šį protokolą gauta informacija teismo ar administraciniuose procesuose, vykdomuose dėl veiksmų, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai, yra naudojama šio protokolo tikslais. Todėl Šalys gali pagal šio protokolo nuostatas naudoti gautą informaciją ir naudotus dokumentus kaip įrodymą savo įrodomuosiuose dokumentuose, ataskaitose ir parodymuose bei teisminėse bylose ir teismuose pareikštuose kaltinimuose. Apie tokį naudojimą pranešama kompetentingai institucijai, suteikusiai informaciją arba leidusiai susipažinti su tais dokumentais.
4. Gauta informacija naudojama tik šio protokolo tikslais. Jei viena iš Šalių tokią informaciją nori naudoti kitiems tikslams, ji turi iš anksto raštu prašyti institucijos, pateikusios tą informaciją, sutikimo. Vėliau tokia informacija naudojama laikantis tos institucijos nustatytų apribojimų.

11 STRAIPSNIS

Ekspertai ir liudytojai

Prašomosios institucijos pareigūnai gali būti įgalioti, neviršijant suteiktų įgaliojimų, būti ekspertais arba liudytojais teismo ar administraciniuose procesuose, susijusiuose su klausimais, kuriems taikomas šis protokolai, ir pateikti daiktinius įrodymus, dokumentus arba patvirtintas jų kopijas, kurių gali prireikti nagrinėjant bylas. Šaukime atvykti į teismą privalo būti nurodyta, į kurias teismo ar administracines institucijas pareigūnas turės atvykti, kokia byla bus nagrinėjama ir pagal kokias pareigas ar kvalifikaciją pareigūnas bus apklausiamas.

12 STRAIPSNIS

Pagalbos išlaidos

Šalys atsisako kelti viena kitai bet kokius reikalavimus dėl išlaidų, patirtų pagal šį protokolą, kompensavimo, išskyrus su ekspertais ir liudytojais susijusias išlaidas bei išlaidas, susijusias su vertėjais žodžiu ir raštu, kurie nėra valstybės tarnautojai.

13 STRAIPSNIS

Įgyvendinimas

1. Įgyvendinti šį protokolą pavedama RAB valstybės (-ių) partnerės (-ių) muitinei (-ėms) ir atitinkamai Europos Komisijos kompetentingoms tarnyboms bei ES valstybių narių muitinėms. Jos sprendžia dėl visų jo taikymo praktinių priemonių ir tvarkos, atsižvelgdamos į galiojančias taisykles, visų pirma dėl duomenų apsaugos.
2. Šalys tariaisi ir vėliau informuoja viena kitą apie išsamias įgyvendinimo taisykles, nustatytas pagal šio protokolo nuostatas.

14 STRAIPSNIS

Pakeitimai

Šalys gali kompetentingoms įstaigoms rekomenduoti, jų nuomone, būtinus šio protokolo pakeitimus.

15 STRAIPSNIS

Baigiamosios nuostatos

1. Šiuo protokolu papildomi savitarpio administracinės pagalbos susitarimai, kurie buvo arba gali būti sudaryti tarp Šalių, taip pat juo netrukdoma taikyti minėtų susitarimų ir teikti platesnio masto savitarpio pagalbos, numatytos tokiuose susitarimuose.
2. Šio protokolo nuostatos nedaro poveikio Šalių pareigoms pagal bet kurią kitą tarptautinį susitarimą ar konvenciją.
3. Šio protokolo nuostatomis nedaromas poveikis ES nuostatomis, kuriomis reglamentuojamas Europos Komisijos kompetentingų tarnybų ir ES valstybių narių muitinių keitimasis informacija, gauta pagal šį protokolą, kuri galėtų dominti ES.

4. Šio protokolo nuostatomis nedaromas poveikis RAB valstybės (-ių) partnerės (-ių) nuostatomis, kuriomis reglamentuojamas RAB kompetentingų įstaigų ir RAB valstybės (-ių) partnerės (-ių) muitinės (-ių) keitimasis informacija, gauta pagal šį protokolą, kuri galėtų dominti RAB valstybę (-es) partnerę (-es).
5. Nepaisant 1 dalies nuostatų, šio protokolo nuostatos yra viršesnės už bet kurio dvišalio susitarimo dėl savitarpio pagalbos, kuris buvo ar gali būti sudarytas tarp pavienių ES valstybių narių ir RAB valstybės partnerės, nuostatas, jei tų dvišalių susitarimų nuostatos yra nesuderinamos su šio protokolo nuostatomis.
6. Dėl klausimų, susijusių su šio protokolo taikymu, Šalys konsultuojasi tarpusavyje, kad juos išspręstų Specialiajame muitinės klausimų ir prekybos lengvinimo komitete.

EUROPOS SĄJUNGOS IR KENIJOS RESPUBLIKOS
BENDRAS PAREIŠKIMAS DĖL KILMĖS TAISYKLIŲ

Europos Sąjunga ir Kenijos Respublika (toliau šiame bendrame pareiškime – Šalys),

PRIMINDAMOS jų bendras vertybes ir jas saistančius tvirtus kultūrinius, politinius, ekonominius ir bendradarbiavimo ryšius,

PRIMINDAMOS Kotonu susitarimą ir jį pakeisiantį susitarimą,

PRIMINDAMOS 1999 m. lapkričio 30 d. Arušoje pasirašytą Rytų Afrikos bendrijos (toliau – RAB) steigimo sutartį ir jos protokolą dėl Rytų Afrikos bendrijos muitų sąjungos steigimo,

PRIMINDAMOS ES ir RAB EPS,

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS įsipareigojimą stiprinti bendradarbiavimą dvišaliais, regioniniais ir pasauliniais bendros svarbos klausimais,

patvirtina šio Susitarimo 9 straipsnio dėl kilmės taisyklių tekstą ir susitaria, kad ES ir RAB EPS protokolas dėl kilmės taisyklių bus būsimo protokolo dėl kilmės taisyklių, kuris bus priimtas pagal šio Susitarimo 9 straipsnio 2 dalį, pagrindas, įskaitant jo struktūrą, su tam tikrais nedideliais pakeitimais, kurie yra būtini visų pirma siekiant atsižvelgti į dvišalį šio Susitarimo pobūdį. Kiekviena Šalis gali pateikti tinkamus pasiūlymus dėl tokių pakeitimų, atsižvelgdama į būsimą to protokolo regioninį aspektą. Kol Šalys nepriims tokio protokolo dėl kilmės taisyklių, pagal šio Susitarimo 9 straipsnio 1 dalį kiekviena Šalis kaip importuojančios Šalies taikytiną teisę taiko į Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/1076 (Patekimo į rinką reglamentas)¹ įtrauktas kilmės taisykles. Kai tik šis Susitarimas bus pradėtas taikyti, Šalys pagal šio Susitarimo 9 straipsnio 2 dalį priims protokolą dėl kilmės taisyklių, kuris bus taikomas tiek eksportui iš Europos Sąjungos, tiek iš Kenijos Respublikos. Diskusijos dėl tokio protokolo prasidės nedelsiant.

¹ 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1076, kuriuo taikoma prekybos tam tikrų valstybių, kurios yra Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybių grupės dalis, kilmės produktais tvarka, nustatyta susitarimais, kuriais sudaromi ekonominės partnerystės susitarimai arba ketinama juos sudaryti (nauja redakcija) (ES OL L 185, 2016 7 8, p. 1).

EUROPOS SĄJUNGOS IR KENIJOS RESPUBLIKOS
BENDRAS PAREIŠKIMAS
DĖL PREKYBOS IR DARNAUS VYSTYMOŠI

Europos Sąjunga ir Kenijos Respublika (toliau šiame bendrame pareiškime – Šalys),

PRIMINDAMOS jų bendras vertybes ir jas saistančius tvirtus kultūrinius, politinius, ekonominius ir bendradarbiavimo ryšius,

PRIMINDAMOS Kotonu susitarimą ir jį pakeisiantį susitarimą,

PRIMINDAMOS 1999 m. lapkričio 30 d. Arušeje pasirašytą Rytų Afrikos bendrijos (toliau – RAB) steigimo sutartį ir jos protokolą dėl Rytų Afrikos bendrijos muitų sąjungos steigimo,

PRIMINDAMOS ES ir RAB EPS,

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS įsipareigojimą stiprinti bendradarbiavimą dvišaliais, regioniniais ir pasauliniais bendros svarbos klausimais,

PASIRYŽUSIOS užtikrinti, kad šiuo Susitarimu būtų skatinamas tvarumas ir ekonomikos augimas būtų derinamas su deramo darbo, klimato ir aplinkos apsauga, visapusiškai laikantis Šalių bendrų vertybių ir prioritetų, įskaitant paramą žaliajai pertvarkai ir atsakingų bei tvarių vertės grandinių skatinimą,

laikydamosi šio Susitarimo 3 straipsnio įsipareigoja toliau aiškintis, kaip sustiprinti abipusius prekybos ir darnaus vystymosi įsipareigojimų veiksmingo įgyvendinimo ir taikymo mechanizmus pradinio peržiūros laikotarpiu. Toliau aiškindamosi kaip užtikrinti abipusę atitiktį Šalys gali rengti įgyvendinimo veiksmų planus, teikti finansinę ir techninę pagalbą ir skatinti taikyti dalyvavimo metodus ir ieškoti būdų, kaip pašalinti galimus sutartų įsipareigojimų įgyvendinimo skirtumus.
